

Vaduguns

Otrdiena ● 2019. gada 26. novembris

CENA tirdzniecībā 0,75 EUR

Ko ēst?

12.

“Gūdi” godam nosvinēj

Pie mazā galda. Ierasts, ka jebkurā pasākumā Upītē var sēdēt uz grīdas. Izņēmums nebija arī “Gūdu” pasākums...

Edgars Gabranovs

Piektdien Viļakas novada Šķilbēnu pagasta Upītē svinēja pirmos nemateriālās kultūras mantojuma svētkus “Gūdi”. Nemateriālā kultūras mantojuma centra “Upīte” direktors Andris Slišāns taujāts, kāpēc pasākumam izvēlēts šāds nosaukums, atzina, ka jau sen vēlējies pateikt ‘paldies’ vārdus mūspuses nemateriālās kultūras veicinātājiem, atbalstītājiem un līdzjutējiem.

A.Slišāns atgādināja, ka pirms gada Upītes kultūrtelpu iekļāva Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā, kas ir daļa no vēsturiskā Abrenes aprīņķa un unikāla ar saglabāto un dzīvo Ziemeļlatgales latviešu (latgaliešu) kultūras mantojumu, tradīcijām un valodu: “Pasākuma organizēšanā mūs atbalstīja Kultūras ministrija un Latvijas Nacionālais kultūras centrs. Ar ko šodien pārsteigsim? Ceru, ka cilvēkiem patiks, ka šodien kopā būs orķestris ar folkloru, tostarp arī roks ar orķestri. *Maisīsim* visu kopā! Patiesībā par ‘paldies’ vārdus pasākumu

ilgi domājām, bet tieši šādā veidā “Gūdi” dzima vienā vakarā. Kas ir nemateriālā kultūra? Tas ir viss, ko darījuši mūsu senči, ko mēs esam iemācījušies no viņiem un tālāk nodosim saviem bērniem. Tas ir tas, ko, iespējams, nevaram pierakstīt vai uzzīmēt, turklāt vienlaikus tas ir vienkāršs un sarežģīts darbs.” Lūgts atklāt noslēpumu, kā izdodas spodrināt Upītes vārdu, A.Slišāns atzina, ka mūsdienās izpaliek komunikācija ģimenēs: “Tā patiesām ir. Pēc darba esam visi noguruši, tostarp bērni. Vienkāršāk *pasēdēt telefonā...* Tiesa, nākotnē raugos cerīgi un ideju patiesi ir daudz. Nē, tās nestāstišu, jo tad var noiet kaut kas greizi.” Spriežot par gaidāmo teritoriāli administratīvo reformu, centra “Upīte” direktors neslēpa, ka šajā jautājumā ir skeptisks: “Tas, ko sola, dzīvē neīstenosies. Pirmkārt, labs paraugs ir Upītes pamatskolas slēgšana. Otrkārt, ir vienāds attālums, lai no Upītes aizbrauktu līdz Balviem vai Viļakai - mums vienalga, uz kurieni braukt pie priekšnieka. Būtiski, ka nav ticības, ka kaut kas mainīsies uz labo pusī.”

* Turpinājums 4.lpp.

Īszinās

Tiksies ar iedzīvotājiem

Ari šogad Balvu novada vadība un speciālisti tiksies ar iedzīvotājiem gan pilsētā, gan pagastos, lai informētu par aizvadītā gada aktualitātēm un uzsklausītu iedzīvotājus. Pirmā tikšanās notika jau pagājušajā nedēļā Tilzā, šonedēļ: 26.novembrī plkst. 11.00 Lazdulejā un plkst. 14.00 Briežuciemā; 27.novembrī plkst. 11.00 Krišjānos un plkst. 14.00 Bērzpili.

Veiks trauksmes signālu pārbaudi

27.novembrī no plkst. 10.00 līdz plkst. 10.20 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) visā Latvijā veiks trauksmes sirēnu pārbaudi, iedarbinot tās uz trim minūtēm.

**Nākamajā
Vadugūnī**

● **Maskavā sajūsmīna
apstādījumi**
Pirma reizi pasaules metropolē

● **Izstāde “Vectēvs”**
Jolantas redzējums fotogrāfijās

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Esot Igaunijā, vietējā gide pēc Voru skaistā centra izrādišanas Sarkānā Krusta Balvu komitejas ekskursantiem palepojās ar ezeru un ezerīju sakoptajām krastmalām. Arī es kā gide, brīvajā laikā vedot ekskursantus pa Balviem, lepojos ar pilsētu - saviem cilvēkiem, muzeju, skolām, dievnamiem, ielām, pieminekļiem... Vedu uz Lāča dārzu, Sakrālo centru, Rimoviča laukumu. Bet pati esmu meklējusi atbildi uz jautājumu, - kas Balvos varētu būt tāds, kas liktu uz šejieni braukt un piestāt vismaz uz divām dienām lielajiem tūristu autobusiem? Igaunijā tie ir daudzies SPA centri, un ne tikai. Vēl gide uzsvēra, ka viņu jaunieši meklē darbu, kur varētu saņemt ap diviem tūkstošiem. Latīņa augsta, bet varbūt visiem vajadzētu tā domāt? Nevis sist pa tukšām kabatām sakot, - nav naudas, nav naudas... Kaut kur jau tā nauda tomēr ir. Labi, kokos neaug, bet ir, jo kā gan citi pie tās bagātības tiek? Kad mani intervēja Alūksnes redaktore zinot, ka esmu biežs ciemiņš viņu pilsētā, atzinu, ka sportistu valodā runājot, lieku 2:1 Alūksnes labā. Piedodiet, balvenieši!

Latvijā

Deputāts veic eksperimentu un mēnesi izdzīvo par minimālo pensiju. Ķekavas domes deputāts Gatis Līcis veica eksperimentu, kurā mēnesi izdzīvoja par 64 eiro. Šo naudu kā pensiju saņem vairāki tūkstoši Latvijas pensionāru. 20 000 cilvēku pensijās saņem līdz 100 eiro, bet 250 000 cilvēku - 200 eiro. Deputāts izlēmis veikt eksperimentu pēc tam, kad sociālajos tīklos pamanijis situāciju par Krievijas pensijām. Komentāros viņš izlasījis, ka situācija Latvijā nav labāka - ir cilvēki, kuri pensijā saņem tikai 64 eiro. Tomēr viņš atzina, ka 64 eiro ir tērējis tikai pārtikas iegādei. Pēc viņa teiktā, ēšana nebija pilnvērtīga. No makaroniem un rīsiem viņš ir uzņēmis oglīdrātus, bet gaļas daudzums dienā nepārsniedzis 150 gramus. Augļus un dārzeņus viņš nav varējis atlauties to augstās cenas dēļ. Eksperimenta beigās Līcis bija zaudējis 8 kilogramus svara. Eksperimentam noslēdzoties, deputāts nav saskāries ar veselības problēmām, jo šādi dzīvojis tikai mēnesi.

Centrāltirgus kontrabandas lieta: aizturētas vairāk nekā 10 personas, četri apcietināti. Saistībā ar pagājušajā nedēļā veiktajām kratišanām Rīgas Centrāltirgū Valsts policija sākotnēji aizturējusi vairāk nekā desmit personas, bet apcietinājums kā drošības līdzeklis piemērots četriem cilvēkiem, - informēja Valsts policijas priekšnieks Ints Ķuzis. Pagājušās ceturtdienas vakarā Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvalde veikusi procesuālās darbības Rīgas Centrāltirgū saistībā ar akcīzēto preču nelikumīgu apriti. Policija norādīja, ka vairākas personas arī aizturētas, taču no plašākiem komentāriem izmeklēšanas interesēs atturējās. Pagājušajā nedēļā veiktās procesuālās darbības ir jau otrā operācija pāris gadu laikā. 2017. gadā tika aizturētas desmit personas un veiktas vairāk kā 100 kratišanas Rīgas Centrāltirgus teritorijā. Vienlaikus Ķuzis ar nožēlu atzina, ka kaut arī šī krimināllieta jau nodota kriminālvajāšanai, redzams, ka nekas nemainās. Līdz ar to policijai *jālīdzīk iekšā*.

Mediķi rīkos vēl vienu protesta akciju pie Saeimas. Vairākas mediķu arodbiedrības ceturtien, 28. novembrī, rīkos otro protesta akciju, lai paustu neapmierinātību ar nepietiekamo finansējumu veselības aprūpes nozarei un neizpildīto solijumu nākamā gada budžets "paredz turpmākajos gados nevis uzlabot, bet gan pasliktināt valsts finansējumu veselības aprūpei un klajī ignorē arī likumā nostiprinātās garantijas par darba samaksas pieaugumu nozarē".

/No portāliem www.apollo.lv, www.delfi.lv, www.lsm.lv/

Biedrību dzīve "Dardedze" uz Itāliju aizsūta pirmo brīvprātīgo

Zinaida Logina

Itālijā brīvprātīgo darba projektā strādā jauniete MĀRA LAGANOVSKA. Brīvprātīgajā darbā jaunieši var piedalīties tikai tad, ja ir organizācija, kas nosūta, un ir uzņemošā organizācija. Māru brīvprātīgajā darbā nosūtīja biedrība "Dardedze" no Šķilbēnu pagasta.

Viņa ir pirmā jauniete, kura pati izrādīja interesu, veiksmīgi atrada projektu un viņas dalību apstiprināja uzņemošā organizācija Itālijā. Koordinējošā organizācija Itālijā ir "Vicolocorto", bet uzņemošā organizācija - "Croce Rossa Italiana" - Itālijas Sarkanais Krusts.

Māra Laganovska stāsta, ka jau vairāk nekā divi mēneši pavadīti Itālijā. "Bija mazliet neierasti vēl oktobrī iet ārā tikai T-krekłā, bet tagad arī šeit kļūst vēsāks. Visu laiku esmu pavadījusi kopā ar citiem jauniešiem no Eiropas un, protams, arī ar vietējiem iedzīvotājiem. Šeit es nokļuvu ar Eiropas Solidaritātes korpusa palīdzību un tagad strādāju kā brīvprātīgā Pezāro Sarkanajā Krustā. Pezāro pilsēta atrodas pie Adrijas jūras, Marše reģionā," stāsta Māra atklājot, ka šī pierede ir kaut kas pilnīgi jauns viņai un jau tagad ieguvumu ir daudz.

Darbā viņai lielākais šķērslis ir valoda, jo pārsvarā jāstrādā ar veciem cilvēkiem, kas nerunā angļiski, bet tas noteikti palīdz apgūt ātrāk itāļu valodu. Katru nedēļu visiem brīvprātīgajiem ir arī itāļu valodas kursi, bet arī tas nav tik vienkārši, jo citiem jau ir pamatzināšanas šajā valodā. "Divas dienas nedēļā Eiropas brīvprātīgajiem ir jāgatavo pusdienas Sarkanā Krusta darbiniekiem, un tas man ir diezgan liels izaicinājums, jo nav pieredes ēdienu gatavošanā, bet tagad jāpabar apoņēram divdesmit cilvēki. Protams, darbinieki ir ļoti atsaucīgi un palīdz gatavošanā, iesaka labas receptes, tā palīdzot man iepazīt itāļu virtuvi," atzīst Māra un piebilst, ka iejusties kolektīvā palīdzēja arī kopīgais pārgājiens. Septembrā beigās visi darbinieki bija aicināti piedalīties nelielā pārgājiens pa San Bartolo kalna dabas parku. Ceļš nebija grūts, bet skats no kalna virsotnes bija vienkārši apburrošs.

"Darbs ir diezgan interesants, bet mums ir arī brīvais laiks, ko cenšamies izmantot lietderīgi, piemēram, mācoties itāļu valodu vai apmeklējot kādus pasākumus tuvākajās pilsētās un iepazīstot šīs zemes kultūru. Noteikti plānojam ceļot arī uz tālākām pilsētām Itālijas dienvidos. Es dzīvoju vienā dzīvoklī kopā ar vēl pieciem brīvprātīgajiem. Divi zēni ir no Francijas, viena meitene un viens zēns - no Austrijas un viena meitene - no Spānijas. Mēs visi strādājam Sarkanajā Krustā. Bet šajā pilsētā ir arī citi brīvprātīgie, kuri palīdz cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un strādā jauniešu centrā. Satiekamies arī ar brīvprātīgajiem Senigālijā, Marotā un citās pilsētās. Pavadot laiku šādā internacionālā kompānijā, pamazām sāku saprast ne tikai itāļu valodu, bet arī spāņu, vācu un franču valodas. Varu teikt, ka katru dienu sastopos ar jauniem izaicinājumiem un izbaudu šo piedzīvojumu," secina Māra Laganovska.

Kopā ar brīvprātīgajiem Itālijā. Māra Laganovska (no kreisās) "Croce Rossa Italiana" jeb Itālijas Sarkanajā Krustā strādā jau kopš septembra.

Ar draugiem pie jūras. Pezāro pilsēta, kurā dzīvo un strādā Māra (no labās), atrodas pie Adrijas jūras, un brīvprātīgie turp dodas atpūsties. Māras mamma, Baltinavas vidusskolas sākumskolas un kristīgās mācības skolotāja Rudīte Laganovska pastāsta, ka meita iespēju darboties kā brīvprātīgā meklēja uzreiz pēc 12.klases beigšanas. "Viņa pirms tam Rekavā bija satikusies un iepazīnusies ar brīvprātīgajām no Gruzijas un Vācijas, un varbūt tas bija stimuls viņas izvēlei. Nebija arī istas skaidrības par nākotnes profesiju vai studijām," saka Māras mamma. Viņa cenšas meitai zvanīt, sazināties lietotnē WhatsApp teju katru dienu, jo, neskaitoties uz meitas pozitīvajām sajūtām Itālijā, uztraukums tāpat ir. "Viņa saka īsi,- viss ir jauki! Tur ir siltāks nekā pašlaik pie mums. Šonedēļ viņa ar citiem brīvprātīgajiem ir Romā, kur esot daudz dažādu aktivitāšu. Neslēpu, pārdzīvoju. Ir grūti tik ilgi nerēdzēt meitu, bet es uzticos Dievam un ceru, ka viņa ir kopā ar labiem cilvēkiem," stāsta Rudīte piebilstot, ka meita Itālijā strādās līdz nākamā gada jūnijam. Mamma priecājas, ka meita labi prot angļu valodu, mācās itāļu valodu. Arī prasmes, ko Māra iemācis itāļu virtuvē, dzīvē noderēs. Šeit, mājās, viņa nebija draugos ar virtuves darbiem, tur vairāk rosījās māsa un brālis. "Dzīve māca, un tas ir labi. Varbūt šajā laikā nāks apjausma un atziņas, ko studēt un kur strādāt nākotnē," piebilst Māras mamma Rudīte Laganovska.

Foto - no personīgā arīva

Foto - no personīgā arīva

Kā vērtējat ierosinājumu atsaukt Saeimu un atlaistajiem deputātiem ierobežot iespēju kandidēt turpmāk?

Viedokļi

Jāpieņem izsvērts lēmums

INESE LAIZĀNE, bijusī Saeimas deputāte

Šobrīd informācijas fons ap Saeimu un tās darbu ir ļoti emocionāls. Pirmkārt, pēdējais precedents, ar kuru Saeima izraisīja sabiedrības dusmas, ir solijuma nepildīšana palielināt par 20% darba samaksu medīkiem, lai arī tas ir ierakstīts Veselības aprūpes finansēšanas likumā. Sabiedrības neapmierinātība ar šādu deputātu lēmumu ir pilnīgi pamatota. Turklat Šī rīcība arī parāda, ka acīmredzot ir likumi, kurus var neievērot. ļoti ceru, ka Valsts prezidents pieņems izsvērtu lēmumu par to, ko darīt

ar Saeimas pieņemtajiem likuma grozījumiem par medīku algām, tādējādi labojot izveidojušos situāciju. Otrkārt, šis Saeimas sasaukums līdz šim demonstrējis ļoti zemu debašu (un vispār uzvedības) kultūru, kas ir svarīgs atskaites punkts, lai vērtētu, cik kvalitatīvs ir deputātu darbs. Arī tas sabiedrību ļoti nokaitinājis. Tādēļ, runājot par iespējamo parlamenta atsaukšanu, jāuzsver, ka šajā jautājumā liela ir arī mediju atbildība. Protī, ir ļoti svarīgi, lai mediji būtu profesionāli spēcīgi un neatkarīgi, jo to no darba būs atkarīgs daudzu cilvēku viedoklis, proti, likt savu parakstu zem Saeimas atlaišanas vai nē. Vai politiķi ir ieinteresēti specīgos medijs? Mana līdzīnēja pieredze politikā liecina, ka jā - ir ieinteresēti. Diemžēl mediju atbalsts gan ļoti reti bijis starp prioritārajiem jautājumiem. Protams, nevar atbildēt pilnīgi par visiem politiskajiem spēkiem, bet kopumā varasvīriem nav izdevīgi vāji mediji. Tomēr, vai Saeimas atlaišana ir brīnumnūjiņa, kas izlabos kļūdas, un vai līdz ar jaunievēlētajiem deputātiem dzīvot kļūs labāk, atbildēt uz šo jautājumu un uzņemties prognozes droši vien nevar neviens. Tādēļ aicinu medijus pētīt un sabiedribai skaidrot izveidojušos situāciju un to, kādi ir iespējamie risinājumi. Ikvienam nomums jāatkāpjas no dusmām un emocijām un ar vēsu prātu jāizsver un jāpieņem lēmums, proti, atbalstīt iniciatīvu atlaišanai Saeimu vai nē.

Kas attiecas uz rosinājumu atlaišajiem deputātiem liegt iespēju kandidēt turpmākajās pašvaldību un Saeimas vēlēšanās, uzskatu, ka

Sabiedrībā aktuāls arī jautājums par kompensāciju izmaksāšanu atlaišajiem deputātiem. Droši vien pārsvarā jebkurā darbā un

amatā esošam cilvēkam paredzēta kompensācija, ja viņš kaut kādu iemeslu dēļ pārtrauc darba attiecības. Tas cilvēkam kalpo kā sociālais spilvens. Runājot par atlaišanu 2011.gadā, kas četru gadu vietā nostrādāja tikai vienu gadu, ļoti iespējams, ka deputātiem izmaksājamo kompensāciju apjoms bija jāpiešaista nostrādātajam laikam. Tas būtu logiski, un šādu iniciatīvu atbalstītu. Savukārt runājot par to, ka varētu samazināt Saeimas deputātu skaitu, tam nevajadzētu būt dramatiskam, piemēram, līdz 60 deputātiem. Tomēr kopumā šādu iniciatīvu droši vien atbalstītu. Līdz ar to gan būtu jābūt augstākam procentu slieksnim, kuru sasniedzot partijas iekļūst Saeimā. Pretējā gadījumā, ja ievēlamo deputātu skaits būtu pārāk mazs un viņi pārstāvētu, piemēram, astoņas partijas, koalīcijas sastādīšana un valdības izveidošana kļūtu varbūt pat neiespējama. Deputātu skaita samazināšanai gan nevajadzētu kļūt par mērķi, lai ietaupītu naudu. Līdzekļu ietaupījums būtu salīdzinoši nenozīmīgs. Tam būtu jābūt pamatotam iespējamās darba efektivitātes paaugstināšanā - vai likumi tiks pieņemti ātrāk, kvalitatīvāk utt.

Šobrīd neesmu Saeimas deputāte. Vai plānoju kandidēt nākamajās Saeimas vēlēšanās? Jāteic, sev šo jautājumu vēl neesmu uzdevusi. Atklāti runājot, vērojot pašlaik notiekošos procesus, kā ticīgs cilvēks varu teikt, ka Dievs mil un izvēlas, un palīdz cilvēkiem ištenot to, kas viņiem ir labāk. Tādēļ priečājos, ka neesmu šīs Saeimas sasaukumā.

Vienu Saeimu jau atlaidām. Ar ko būs labāka nākamā?

ALDIS PUŠPURS, Susāju pagasta iedzīvotājs

Pēdējā laikā par vienu no ikdienas sarunu galvenajām tēmām kļuvusi Saeimas atlaišana. Ir saprotams, ka tam visam par iemeslu ir Krišjāņa Kariņa vadītā valdība, jo Saeima tikai pieņem likumus, bet likumošana ir Ministru kabineta pārzīņā. Bet man patīk šis Ministru kabinets. Man patīk, kā strādā satiksmes ministrs Tālis Linkaits, iekšlietu ministrs Sandis Girgēns, izglītības ministre Ilga Šuplinska, nenoliedzami enerģiski centieni sakārtot saimniecību ir arī veselības ministres darbībā. Manuprāt, galvenais, kas mudina blāut par Saeimas atlaišanu, ir iepriekš pieņemtajā likumā noteiktā finansējuma nepiešķiršana medicīnai un nepiekāpīgā pašvaldību ministra demagoģija. Pagājušajā gadā, kad tika pieņemts likums par finansējuma

palielināšanu medicīnai 2019.gadā par 20%, klausījos radio tiešraidi. Jau toreiz radās šaubas, kā tad tā - tik vienkārši nobalsojam, un kārtībā. Pat pagastos lēmumus bieži nepieņem tik vienkārši. Bet arī toreiz bija situācija, kad medīki draudēja ar iespējamām protesta akcijām. Atcerēsimies, ka toreiz bija pie teikšanas M.Kučinskis, Ozola - visiem pazīstami personāži no ZZS. Ir nekrietni šiem pašiem, kuri to visu ievārīja, kritizēt pašreizējo valdību. Toreiz, pieņemot šādu likumu, varēja tikai izvairīties no problēmas, bet kas būs nākotnē...

Tagad par medicīnu. Mēs, parastie ļaudis, nezinām, kā tur ir. Tikai dzirdam gaušanos par naudas nepietiekamību, par zemajām algām. Bet kā ir patiesībā? Droši vien medmāsām, sanitārēm un citam personālam ar mazāku kvalifikāciju klājas ļoti grūti. Bet kā ir kopumā? Vai sabiedribai nebūtu tiesības zināt, cik patiesībā tā aina ir švaka? Citādi no dažiem citiem avotiem izriet, ka ne visiem klājas tik grūti. Dažiem medīkiem alga esot pat vairāki desmiti tūkstošu mēnesī. Galu galā - no valsts budžeta saņemtais atalgojums nebūtu jāslēpj. Man ir zināmas bažas, - ja arī medīkiem finansējumu piešķirtu 20% apjomā, situācija daudz nemainītos. Būtu biezīe, kuri kļūtu vēl biezāki. Medmāsām atmesu tikai drupačas un atkal bjautu. Ir aizdomas, ka visa tā veselības sistēma ir nepareiza, bet tās ir tikai manas domas kā cilvēkam no malas.

Savs viedoklis man ir arī par teritoriālo reformu. Esmu dzirdējis, ka fašistiskās Vācijas propagandas ministra Gebelsa (varbūt kļūdos personībā) darbība balstījusies tikai melos. Ja tos atkārto nepārtrauktī, pēc zināma laika tie sāk šķist par patiesību. Šādi jūtos katrai reizi, kad dzirdu pašvaldību ministra Pūces reklāmu televīzijā vai radio. Protī, pašvaldības varēšot pildīt funkcijas, kuras tagad mazās pašvaldībās netiekot pildītas. Gribu jautāt, kādas gan funkcijas pašreizējās pašvaldības nepilda, ja nepieciešama

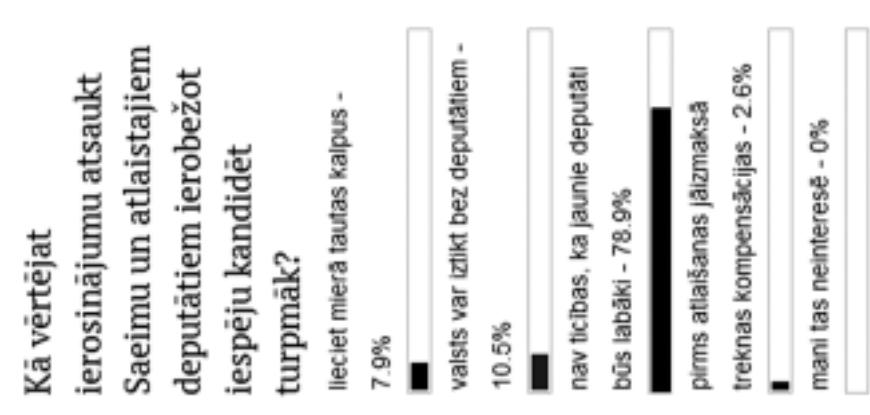
vietvaru apvienošana? Jau pirms iepriekšējās pašvaldību administratīvi teritoriālās reformas tika konstatēts, ka Susāju pagasts visas funkcijas izpilda, bet apvienošana nepieciešama, lai kļūtu ekonomiski spēcīgāka pašvaldība. Arī toreizējais pašvaldību ministrs tikai spēja pateikt, ka pēc apvienošanās lielās pašvaldības kļūs kreditspējīgākas - varēs īņemt lielākus kreditus. Ar kreditiem sanāca greizi, jo tagadējai valdībai bija jāaizliez šī naudas šķiešana uz nebēdu. Daudzus gadījumos mati ceļas stāvus, ja paanalizē, kādiem nolūkiem tos tērēja. Jā, ir problēmas. Daudzreiz pašvaldību vadītāji nav tālredzīgi un gādīgi saimnieki, bet populisms un plātīšanās mūsdienās diemžēl kļuvusi aksioma. Negribu vairs analizēt pašvaldību problēmas, jo tā ir pārāk sāpīga tēma, bet uzskatu, ka pārmaiņas pašvaldībā nenoliedzami vajadzīgas.

Nobeigumā par Saeimas atlaišanu. Vienu reizi jau pieredzējām Saeimas atlaišanu. Nu un? Rezultātā ir masveida vilšanās. Jau pašreizējā

Saeima ir par 60% atjaunināta. Ar ko būs labāka nākamā? Tajā būs kādi 10 Aldi Gobzemi? Vai mēs kļūsim tik gudri, ka ievēlesim nevis lozungu izkliedzējus, bet sirdsšķustus saimniekus? Kā lai nonākam situācijā, ka strādāt grib un saprot, ko dara, ne vien deputāti, bet arī parastie strādnieki? Kā lai panāk, ka uz darbu iet un tajā izpauzt sevi grib ne vien deputāti, bet arī parastā darba strādnieki? Un kā lai panāk, ka iet uz skolu un apgūt zināšanas vēlas skolēni? Tas šajā brīdī ir pats galvenais, jo kaut kāda bezdibēja malā esam visi - kā sabiedrība, tā valsts. Pirms pāris dienām Balvos veikalā negribot dzirdēju sarunu stārp pārdevēju un viņai pazīstamu pircēju. Un sarunas tēma bija par to, kur lai dabū strādniekus, jo atbildīgi strādāt negrib gandrīz neviens, bet labu algu grib visi. Kā lai panākam, ka labi atalgoti ir apzinīgi un gudri darba darītāji, nevis zagļi un naudīgajiem pietuvinātie? Lūk, tā ir galvenā šā briža problema.

Viedokļus uzsklausīja A.Ločmelis un S.Karavočika

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

* Sākums 1.lpp.

“Gūdi” godam nosvinēti

Neskatoties uz neziņu nākotnē, ciema ļaudis lepojas, ka Upīte ir viena no aktīvākajām latgalisko notikumu vietām Latvijā, rīkojot gan vecāko latgaliešu dzejas un mūzikas festivālu “Upītes Uobelduorzs”, gan folkloras festivālu “Lipa kust” un citus notikumus. Tāpat tā ir dzejnieka un novadpētnieka Ontona Slišāna darbības vieta. Arī atraktīvais pasākuma “Gūdi” vadītājs Māris Susejs pavēstīja, ka viņu pārņem skaudība, kas mudina braukt uz Ziemeļlatgali, lai saprastu šis puses cilvēku spēku: “Skaudība, kas liek saprast un domāt, kā tik maza vieta var skanēt tik jaudīgi?! Tas acīmredzot ir gara spēks!”

Viljakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, atbildot uz koncerta vadītāja M.Suseja jautājumu, kāds ir Upītes popularitātes iemesls, uzsvēra, ka jebkura vadītāja galvenais uzdevums ir NETRAUCĒT: “No visas sirds to arī daru. Dzirdot vārdu ‘Upīte’, man ir divi vaicājumi. Pirmkārt, tā ir kopiena. Otrkārt, kas es esmu? To, ko dara Upītes ļaudis, viņi dara no sirds. Šeit pareizais vārds ir ‘kopiena’, jo cilvēki nedzīvo katrs par sevi. Ja kaut ko dara, tad dara kopā. Kas es esmu? Agrāk vai vēlāk mēs savā dzīvē sākam pētīt savu dzimtas koku. Paldies tādiem varonīgiem cilvēkiem kā Ontons, kurš spēja saskatīt to, kas mēs esam. Caur kultūru, caur tradīcijām... Kas ir latgalietis? Atbildot uz šo jautājumu, visticamāk daudzi nosauks vairākas īpašības. Tad uzdotiet nākamo jautājumu, vai es viņam esmu līdzīgs? Tikai Upīte var būt lieli galdi ar brandīnu un mazi - ar limonādi...”

Mārite Slišāne.

Saņemot apsveikumus, Mārite atklāja, ka Upītē topā ir ēdienu, kas gatavoti no biezpiena.

Liene Logina. ‘Paldies’ vārdus Liene saņema kā jaunākās paaudzes pārstāve, kura aktīvi popularizē “Upītes” vārdu gan Latvijā, gan ārpus valsts robežām.

“Ruta, tu esi kruta!” Balvu Centrālās bibliotēkas direktori Ruta Cibuli cildināja ar vārdiem: “Ruta, tu esi kruta!” R.Cibule oponēja, ka, braucot uz koncertu, gatavojās sēdēt uz grīdas: “Prieks, ka jau gadu Upīte ir nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā. Kamēr Upītes gals ir stiprs, tikmēr ari mēs būsim stipri!”

Latgales vēstniecības “GORS” mārketinga nodalas vadītāja. Edīte Husare atklāja, ka savulaik ar Upīti viņu saistīja skaudība: “Tālajā 1994.gadā Šķīlbēnu etnogrāfiskais ansamblis brauca uzstāties kopā ar Upītes jauniešiem, kuri bija azartiski un traki. Tas man likās: “Vau!” Novēlu, lai ikviens vieta Latvijā līdzinās Upītei!”

Paspēj uzstāties it visur! Foto - folkloras kopa “Upīte”.

Mūsējais. Grupas “The Sound Poets” solists Jānis Aišpurs atklāja, ka vectēvs ir no Dagdas, tēvs - no Balviem, bet mamma - no Žiguriem. “Bērnībā vasaras pavadīju vietā, kas saucas Borisova,” viņš piebilda.

Grupa “Unknown Artist”. Grupas dalībnieki neslēpa gandrījumu par iespēju muzicēt kopā ar Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolas pūtēju orķestri.

Pamatu pamats.

Pasākuma vadītājs Māris Susejs ir pārliecināts, ka vārda ‘Upīte’ parodoksa pirmsākums ir etnogrāfiskā ansambla “Upīte” dibināšana. Līvija Supe (foto), saņemot ‘paldies’ vārdus, atjokoja, ka neatceras, kā viss sācies: “Nebiju ar mieru, bet kaut kā pakāpeniski tajā iegāju.”

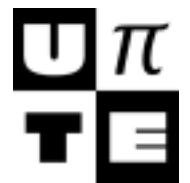
Pārsteigums. Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolas pūtēju orķestris apliecināja, ka lieliski var muzicēt kopā gan ar folkloras, gan ar roka grupu.

Cilvēks no zāles. Māris Susejs vairākkārt uz skatuves aicināja cilvēku no zāles – Ivaru, kurš pasākuma vadītājam palīdzēja pieteikt māksliniekus un pat diriģēt orķestri. “Tikai nepalieci iedomīgs,” brīdināja Māris.

Andris un Ligita. Pasākuma “Gūdi” idejas autors Andris Slišāns pēc pasākuma atzīna, ka ļoti priečājas par iespēju Upītē uzņemt pūtēju orķestri. Viņam piekrita arī Ligita.

Lappusē "Jūs jautājat, mēs atbildam" ikviens var rast atbildi uz sev interesējošiem gan praktiskiem, gan juridiskiem, gan citiem jautājumiem.

Rakstiet uz e-pastu: vaduguns@apollo.lv,
zvaniet 29360850, 645 22126.
Mēs centīsimies noskaidrot!

Vai par sīknaudas maiņu ietur komisijas maksu?

"Internetā lasīju par kādu gadījumu pirms dažiem gadiem. Protī, kādā no komercbankām Latvijā vērsās sieviete, lai apmainītu viņas bērnu krājkasītē sakrātās eirocentu sīkmonētas pret papīra naudu. Par šo maiņu bankā iekasēja komisijas maksu: par 50 monētām - 71 eirocentu. Turklat skaidru naudu šajā bankā vismaz tolaik neizsniedza, bet ieskaitīja kontā, par ko papildus vēl bija jāmaksā 2,13 eiro-komisijas maksa par neskaidras naudas darījumu. Tad jau sanāk, ka lielu daļu no sakrātās sīknaudas nākas atdot komisijas naudā bankai. Tiesa, tīklīdz banka uzzināja, ka monētas sakrājis bērns, banka atsauca komisijas maksu par skaidras naudas iemaksu kontā. Tomēr tik un tā... Arī es cūciņā esmu sakrājis sīknaudu. Varbūt to bez komisijas maksas var samainīt Latvijas Bankā?"

Laikraksts "Vaduguns" sazinājās ar Latvijas Banku. Tās pārstāvē LĪGA BĒRZINA apstiprināja, ka Latvijas Banka neietur maksu par monētu maiņu uz banknotēm. Tomēr ir dažas vērā nemamas lietas. "Pirmkārt, Latvijas Bankas klientu kasē veic eiro naudas zīmju un eiro apgrozības monētu maiņu, pieņemot no viena klienta vienā maiņas reizē dienā ne vairāk kā simts monētas. Otrkārt, ja apmaiņai iesniegto monētu skaits pārsniedz simts, tās pieņem pārskaitīšanai un pārbaudei Latvijas Bankas naudas apstrādes centrā. Monētu summu klients saņems savā norēķinu kontā kredītiestādē Latvijā vai citā Eiropas Savienības valstī. Treškārt, kalendārā mēneša laikā no viena klienta pieņem monētas ne vairāk kā piecās standarta monētu kastītēs (attēlā), neatkarīgi no ievietotā monētu daudzuma. Vienā kastītē ietilpst aptuveni 1400 mazo nominālu monētu," skaidro Latvijas Bankas pārstāvē. Plašāka informācija pieejama Latvijas Bankas interneta mājaslapā www.bank.lv.

Kam pieder pacienta veselības karte?

"Man uz sirds ir jautājums par pacientu medicīnas kartiņām. Agrāk katram, kurš apmeklēja ārstu, poliklīnikas reģistratūrā (tagad pie ģimenes ārsta) un arī pie citiem speciālistiem (acu, ginekologa...) bija atvērta un glabājās pacienta veselības kartīte jeb grāmatīpa. Man ir vairāki jautājumi: cik ilgi tās glabā, vai kādreiz, kaut vai pēc 40 gadiem, pacients to var redzēt un atrast sev interesējošu informāciju? Gribētu zināt arī, vai šīs kartītes beigu beigās nonāk kādos arhīvos, vai varbūt tās iznīcina? Vai tās nodod citam dakterim gadījumā, ja pacients maina ģimenes ārsta praksi?"

Ar jautājumiem iepazīstinājām Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienības sabiedrisko attiecību speciālisti LANU UPĪTI. Lūk, viņas sagatavotā atbilde:

-Pacientu ambulatorās veselības kartītes poliklīnikas reģistratūrā glabājas laiku, līdz atklāj, ka pacents ir miris. Pēc tam saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 4.aprīļa noteikumiem tā nonāk attiecīgās medicīniskās iestādes arhīvā, kur tiek uzglabāta 40 gadus. Ja pacientam rodas nepieciešamība saņemt informāciju no savas kartītes, viņš var ierasties SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" administrācijā Upes ielā 1, Gulbenē, uzrādot personu apliecinotu dokumentu, uzrakstīt iesniegumu un saņemt medicīnisko dokumentu kopiju. Pacientu medicīniskās kartes gan ir ārstniecības iestāžu išķūsums, tomēr atbilstoši Pacientu tiesību likumam un katras medicīniskās iestādes noteiktajai kārtībai, pacientam ir tiesības pieprasīt un saņemt savas medicīniskās dokumentācijas izrakstus un kopijas no iestādes arhīva. Kartītes ir slimnīcas išķūsums un pie ģimenes ārstiem nenonāk. Viņiem katram ir savas veidotās kartes. Taču ģimenes ārsti nepieciešamības gadījumā var pieprasīt informāciju no slimnīcu apvienības ambulatorā pacienta medicīniskās kartes.

Vai par aizvadītajiem Dziesmu svētkiem būs grāmata?

"Zinu, ka par citiem Dziesmu svētkiem bija izdoti diskī. Vai tādi būs arī par 2018.gada svētkiem?"

Kā skaidro Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore Signe Pujāte, centrs jau laidis kļajā 2018.gada Dziesmu un deju svētkiem veltītu izdevumu ar noslēguma koncerta

"Zvaigžņu ceļā" un deju lieluzveduma "Māras zeme" videoerakstiem DVD formātā. Tas paredzēts publiskai izmantošanai Latvijā un ārvalstīs un ir pieejams LNK C komunikācijas kanālos - interneta vietnē lnkc.gov.lv, Facebook un YouTube. Izdevumu tuvākajā laikā varēs iegādāties tirdzniecības vietās.

Kur palicis akmeņu aplis Baltinavā?

"Dzīvoju Pierīgā, tādēļ būt Latgales pusē, kas ir mana dzimtā vieta, sanāk Joti reti. Vēl retāk sanāk braukt cauri Baltinavai. Taču šovasar nejauši secināju, ka Baltinavā pazudis akmeņu aplis, kas bija izveidots plāviņā, netālu no Supenkas upes un centra. Ieinteresēja, kur tas varētu būt pazudis, jo akmeņi izskatījās rūpīgi vākti un nelīdzīnājās viens otram. Acīmredzot bija izkārtoti ar mērķi un kādu domu. Vai uz šo jautājumu varētu saņemt atbildi ar avīzes starpniecību, jo tuvākajā laikā apciemot Latgali nav plānots, arī braukt cauri Baltinavai - ne."

"Vadugunī" jau esam rakstījuši, ka apli no akmeņiem Baltinavā izveidoja vietējais iedzīvotājs Imants Bleidels. Viņš stāsta, ka to darījis sev un iedzīvotājiem, tostarp arī garāmbraucējiem, par prieku, lai plāviņa upes krastā nebūtu vienkārši pliks, neinteresants zemes gabals. Šis nelielais zemes īpašums pieder novada pašvaldībai, un I.Bleidels to nomāja, izveidoja akmeņu apli, iestādīja kociņus, applāva zāli. Domstarpības radās par ceļmalas applaušanu, kas gar tranzīta ceļu it kā jāveic *celiniekim*, bet ciemata centrā – pašvaldībai. "Sieva zvanīja pašvaldības vadībai, taču rīcība nesekoja. Pašvaldības strādnieki sakopa Robežsardzes piemīnas vietu pretējā ielas pusē, bet šeit nē. Tāda ir pašvaldības attieksme pret iedzīvotāju iniciatīvu. (Tādēļ esmu par teritoriālo reformu, lai Baltinavai būtu īsts saimnieks.) Šogad plāviņa netika noplauta visu vasaru, noplāva tikai rudens pusē. Ar šo gadu man arī beidzās visa veida nomas līgumi ar pašvaldību. Akmeņus esmu pārvedis savā teritorijā, uz savas zemes, kur veidošu akmeņu piramīdu un akmens dārzu," paskaidroja I.Bleidels. Viņš joprojām atrod interesantus akmeņus savā īpašumā, kur notiek meliorācija par ES fondu līdzekļiem. Milzīgu akmeni viņš uzgājis Briežuciema teritorijā un prāto turp aizvest Balvu novadā slavenāko, lielo akmeņu kolekcionāru Ēriku no Tilžas pagasta. Varbūt viņš par to zina kādu legendu. "Akmeņiem ir liela enerģētiskā vērtība, tikai ne visi cilvēki to izprot," seicina I.Bleidels.

Vai deputāte savus pienākumus pilda no darba brīvajā laikā?

"Vienmēr ar interesi portālā "Facebook" sekoju līdzi Balvu novada deputātes Sandras Kindzules ierakstiem un vērojumiem saistībā ar novada dzīvi un pieņemtajiem lēmumiem. Pirms kāda laika pamanīju, ka viņa devusies izbraucienos uz dažiem novada pagastiem, apciemo iestādes, parunājas ar cilvēkiem. Viss jau būtu labi, bet man radās jautājums – vai deputāte šo darbu pilda no darba brīvajā laikā? Ikdienā taču viņa ir NVA Balvu filiāles vadītāja, kas ir pilnas slodzes darbs," jautā laikraksta lasītāja.

Atbildot uz uzdoto jautājumu, SANDRA KINDZULE skaidro: "Savus divus nozīmīgākos amatus - valsts civil Dienesta un Balvu novada deputāta amatus - savienoju atbilstoši LR likumdošanai un tiešā darba devēja izdotai amata savienošanas atļaujai. Kā viens, tā otrs amats nes līdzi sev ne tikai tiesības, privileģijas un godu, bet arī Joti lielu atbildību un pienākumus, kuri atrunāti likumos un manā amata aprakstā. Ieņemot kādu amatu, katram cilvēkam jāuzņemas pildīt arī tā pienākumi. Lasītājiem ieteiktu vairāk sekot līdzi un uztraukties par cilvēkiem, kuri šādas vienkāršas patiesības neievēro un sava amata nosaukumu nēsā tikai nēsāšanas pēc. Kā viena, tā otra mana amata pienākumos ietilpst tikšanās ar iedzīvotājiem, sadarbība ar pašvaldībām, sociālajiem partneriem, darba

devējiem - uzņēmējiem, izzināt, analizēt, prognozēt darba tirgu, informēt sabiedrību, sniegt priekslikumus utt. Esmu Joti pateicīga situācijai, ka, darot vienus darba pienākumus, lielu ieguvumu dodu arī otru darba pienākumu pildīšanā. Lasītājiem gribu atgādināt, ka izcilākie lēmumi tiek pieņemti ne vien kabinetā pie galda, bet tie rodas, tieši tiekoties ar cilvēkiem, diskutējot ar viņiem un iepazīstot situācijas uz vietas. Man Joti ņēl, ka savas noslogotības un laika trūkuma dēļ gan kā valsts civildienesta ierēdne, gan pašvaldības deputāte to nevaru darīt biežāk. Ja lasītājam nav pieņemama situācija, ka kāds citā darbā strādājošais aktīvi piedalās arī pašvaldības lēmumu pieņemšanā un procesu virzišanā, iesaku aizdomāties par absurdu situāciju, kas šādas domāšanas gadījumā mūs pie tā varētu novest. Protī, nākotnē domēs par deputātiem varētu ievēlēt tikai bezdarbniekus vai pašvaldību darbiniekus! Respektējot savus pamata darba pienākumus, Joti vērtēju, kad, kur un kāpēc man būtu lietderīgi piedalīties. Visu, ko varu izdarīt ārpus sava tiešā darba laika, tad arī daru. Tai skaitā strādāju ar dokumentiem, darbojos nevalstiskajā sektora, gatavoju publikācijas sociālajiem tīkliem un presei. Šis garās darba stundas nenozogu nevienam citam kā tikai un vienīgi savai ģimenei!"

Kas ir "Kustinācija"?

"Lasu avīzēs un dzirdu citos masu saziņas līdzekļos vārdu 'Kustinācija'. Gribētos zināt, kas tā par biedrību vai organizāciju un ar ko tā nodarbojas," jautā kāda avīzes lasītāja.

Projekta direktore Gita Pastora, skaidro, ka tas ir Veselības ministrijas projekts. "Rit Veselības ministrijas informatīvās kampaņas "Kustinācija" rudens aktivitāšu noslēdzosās mēnesis. "Kustinācija" aizsākta 2018.gada nogalē. Šajā laikā ar dažādām aktivitātēm esam iekustīnājuši iedzīvotājus visā Latvijā, tādējādi veicinot kustīgu dzīvesveidu kā vērtību un palielinot regulāru fizisko aktivitāšu veikšanu ikdienā. "Kustinācija" ir kļuvusi par aktīvu un plašu kustību, kas palīdz uzlabot pašsajūtu un veicina vēlmi kustēties regulāri un pareizi, iedvesmot draugus, radus un kolēgus dzīvot kustīgāk un veselīgāk. No 2019.gada marta, kad notika Kustības vēstnešu apmācības, līdz šim brīdim ir notikušas 122 Kustības vēstnešu aktivitātes un izkustīnāti vairāk nekā divi tūkstoši iedzīvotāju visā Latvijā," skaidro Gita Pastora.

Foto - no personīgā arhīva

Skaisti. Šādi uzraksti bija izvietoti pa visu Seulu, arī mūsu Dongdaemun rajonā, kurā dzīvojām.

Koreja, kurā gribas atgriezties

Oktobrī, pēc pusgada gatavošanās, es un mana mamma devāmies ceļojumā uz Dienvidkoreju. Man ļoti interesē viņu kultūra un ikdienā es klausos K-pop jeb korejiešu popmūziku, kas radija vēl lielāku interesi redzēt, kā tur izskatās. Savukārt mamma pirms tam par šo valsti daudz informācijas nebija un, atklāti sakot, tā nekad nav bijusi viņas sapņu valsts. Tomēr pēc spraigi pavadītās nedēļas Dienvidkorejā mēs abas sapratām, ka noteikti gribētu tur atgriezties vēlreiz, un visiem ieteiktu to apmeklēt.

Kad pirms gada sāku apmeklēt korejiešu valodas kursus, arī mamma saprata, ka mana interese par šo valsti ir npielniķa, nekā šķita līdz šim. Korejiešu popmūzika mūsu mājās skan ik dienu, arī skolā izvēles prezentāciju nolēmu gatavot par Korejas vēsturi, tāpat bija vēl citas lietas, kas viennozīmīgi vēstīja: tas ir tas, kas man ļoti interesē. Mamma vienmēr ir atbalstījusi jaunu zināšanu ieguvī, tāpēc, kad es ieteicos, ka gribētu apmeklēt šo valsti, viņa neteica 'nē'. Es pati atradu ļoti saistošu piedāvājumu ceļojumu firmas "Impro" mājaslapā, mamma piekrita, tā mēs saplānojām finansiālo pusi, un ceļojums varēja sākties.

Nepilnas sešas dienas Seulā un tās apkārtnē pagāja nemainot. Mēs apskatījām Soraksan nacionālo parku, kur kāpām kalnā. Bijām pilnas dienas ekskursijā pa pašu Seulu, netālo pilsētu Suvonu, kurā redzējām vietējo Brīvdabas muzeju, kā arī uzbraucām Namsan (televīzijas) torni un izbaudījām lielisko skatu uz visu pilsētu no 480m augstuma, pastaigājām pa giezno Gangnam rajonu, kā arī apskatījām daudzas citas vietas un lietas. Pa pilsētu mēs pārvietojāmies ar sabiedrisko transportu, - tā kursēšanas veidu un grafiku ir ļoti viegli saprast diezgan īšā laika posmā. Wi-Fi ir pieejams gandrīz visur, tāpēc "Google Maps" un citas aplikācijas telefonā var izmantot bez problēmām.

Foto - no personīgā arhīva

Naksnīgā pilsēta. Interesanti bija arī vienkārši staigāt pa Seulu gan pa dienu, gan nakti. Pa dienu Seula ir mierīga, bet tāpat nezaudē savu pilsētas plūsmu, bet naktī tā pārvēršas par pavisam citu pilsētu - ar cilvēku pūliem, košām veikalu izkārtnēm un strauju ceļu satiksmi. Grūtakais visā ceļojumā bija 10 stundu lidojums uz Seulu no Turcijas, kā arī bija grūti no sākuma pierast pie laika zonu izmaiņām, jo Seulā ir +6 stundas atšķirībā no Rīgas.

Foto - no personīgā arhīva

Tradicionālajā korejiešu ciematā. Tas bija vienreizējs apskates objekts ar vēsturiskām ēkām, mūriem un augiem, kādu nav Latvijā. Tikpat skaists bija dabas parks Soraksan. Šajā parkā man ļoti patika, - tur baudījām neparasti skaistus dabasskatus ar klintīm un kokiem, kas, tāpat kā Latvijā, jau bija rudens krāsās.

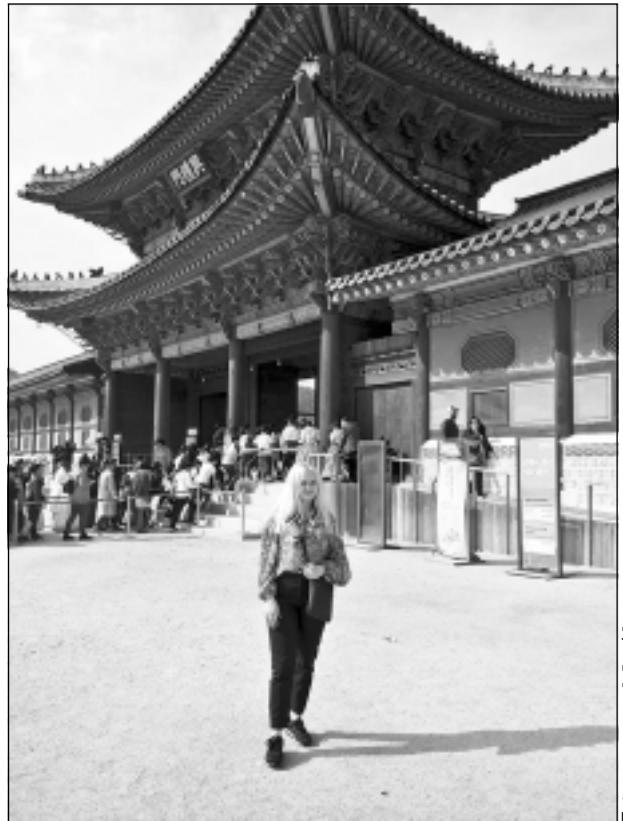

Foto - no personīgā arhīva

✓ Tā kā valsts teritorija ir salīdzinoši neliela, bet tur dzīvo 52 miljoni cilvēku (Seulā – 25 miljoni), Dienvidkorejā viss notiek vertikāli. Pilsēta sastāv no templjiem un debesskrāpjiem. Mūsu viesnīca ar 23 stāviem nebūt nebija augstāk (mēs dzīvojām 22.stāvā), bet kas par skatiem!

✓ Ja esat kafijas cienītājs, sagatavojeties būt apbēdināts - melnā kafija šajā valstī nav sevišķi laba un arī ne visās vietas pieejama. Pat slavenais "Starbucks" mammai, kura bez šī dzēriena savu dienu nespēj iedomāties, nevarēja piedāvāt "Flat White" kafiju. Savukārt es biju priecīga par garšīgo "Latte" - tā bija tiešām lieliska!

✓ Cilvēki runā tikai savā – korejiešu - un angļu valodā, un arī to pārsvarā zina tikai jaunākā pauaudze. Līdz ar to bez angļu valodas zināšanām šajā valstī ceļot varētu būt diezgan grūti.

✓ Cilvēki uz ielas ir ļoti kopti, gērbjas skaistās drēbēs un ikdienā lieto kosmētiku (arī virieši!). Maksimāli bāls sejas tonis ir ikvienna vietējā iedzīvotāja prioritāte. Ikvienā kosmētikas veikalā (kuru ir ļoti daudz un nav dārgi!) var nopirkt dažādas sejas maskas un tonālos krēmus. Ari mūsu viesnīcas reģistratūras darbinieks (vīrietis ap 30) ikdienā lietoja šādu krēmu, kas ir par toni gaišāks nekā sejas āda.

✓ Bija pagrūti pierast pie laika zonas maiņas (+6 stundas!), sevišķi pēc 3+10 stundu lidojuma (Rīga-Stambula-Seula). Ar temperatūru problēmu nebija, jo arī Dienvidkorejā bija apmēram tāds pats laiks kā Latvijā, varbūt pat dažus grādus siltāks.

✓ Bija gandrīz neiespējami pierast pie nepārtrauktās uzmanības. Tā kā abas esam blondīnes ar zilām acīm, cilvēki, ejot pa ielu, uz mums skatījās, burtiski neatraujot acis. Tūristu no Eiropas tur ir ļoti maz, bet balto cilvēku vispār maz, līdz ar to mēs izcēlāmies. Vietējie jaunieši tur, līdzīgi kā Latvijā, ir iecienījuši krāsot matus dažādās krāsās, bet mūsu acis piesaistīja apkārtējo uzmanību nepārtraukti.

Pie ieejas vecajā pils kompleksā. Ja jūs vēlaties aizbraukt uz Āziju un turpināt būt civilizācijā, tad Dienvidkoreja noteikti būs pareizā izvēle. Ir iespējams gandrīz viss, ko vēlas standarta ceļotājs – iepirkties, redzēt gan kaut ko senu un vēsturisku, gan kaut ko ļoti modernu, nobaudit gan vietējo ēdienu, gan arī "McDonalds", kā arī pabūt gan kalošos, gan pilsētā un gandrīz vienmēr būt pieslēgtam pie Wi-Fi. Veikali tiek slēgti pulksten 22, un mēs nevienā brīdī nejutāmies nedroši. Noteikti apsvērsim šīs valsts atkārtotu apmeklējumu, protams, iekļaujot vietas, kuras šajā reizē neizdevās redzēt.

Apbalvota ar Rugāju novada domes Atzinības rakstu

Šis modernais skolas laiks

Rugāju novadā svinigajā Valsts svētku pasākumā apbalvoto vidū bija VIJA LOČMELE. Viņa ir sākumskolas klašu skolotāja, kura šim darbam atdevusi 35 gadus. Aicinājām viņu uz sarunu, lai iztaujātu par darba pieredzi un gūtajām atziņām.

Vai darba gadi Jums aizritējuši dažādās mācību iestādēs?

-Darbavietā pēc Liepājas Pedagoģiskā institūta beigšanas bija jāatrod pašiem. Aizbraucu lūkoties uz Kārsavu, kas bija tuvāk manai toreizējai dzivesvietai Baltinavā, taču iepazinos arī ar Eglaines pamatskolu. Kopā ar vēl vienu studenti atnācām tomēr uz Eglaini, un tā arī šeit strādāju visus gadu desmitus. Bija laiks, kad braukāju uz savu vecāku mājām, bet tagad man netālu no skolas ir sava dzīvoklis. Brīvdienās mēdu braukt un padzīvot arī Balvos. Smejos, ka esmu saistīta ar trim novadiem - Rugāju, Balvu un domās vai ik dienu atceros arī Baltinavu.

Vai atceraties, kādēļ izvēlējāties studēt tieši pedagoģiskajā institūtā?

-Pēc 11.klasses bija jāzina, kurp doties tālāk mācīties. Man, lauku bērnam, tā bija liela uzdrīkstēšanās doties uz Kurzemē. Laikam taču gribēju redzēt citu pasauli, citu pusi, kur turklāt vēl arī jūra. Sevī domāju,- par ko varētu strādāt? Sākotnēji iedomājos bērnudārzu, taču izvēlējos tomēr sākumskolas skolotāja profesiju. Varbūt tāpēc, ka prātā ļoti palicis pašas skolotājs Miķelis Dauksts, kurš man pirmajās klasītēs bija audzinātājs. Pirmajā studiju gadā Liepājā bieži gājām līdz jūrai. Liepāju iepazinu kā vēja un lietus pilsētu, kāda tā arī ir.

Kāda pati bijāt savas skolas gados?

-Protams, centos mācīties, iesaistīties arī papildu darbos pēc skolas mācībām. Manuprāt, ne ar ko īpaši neizcēlos, ja nu vienīgi vidusskolas pēdējās klasēs. Bija skolotāji, kuri man patika, un arī tādi, no kuriem bijos.

Ar ko vēl palikusi atmiņā Liepāja?

-Iepazinām teātri. Pie mums nāca Liepājas teātra skatuves mākslinieks Juris Bartkevičs un mācīja pareizu izrunu. Ar Austru Pumpuri dziedājām Imanta Kalniņa dziesmas. Arī strādājot Eglainē, rīkojām līdzīgus dziesmu vakarus, sanācā jauka vakarešana.

Ko nozīmē mācīt pašus mazākos bērnus, sākot ar pirmklasniekiem?

-Tas ir interesanti. Mainās bērni un mainās arī grāmatas, no kurām viņus mācām. Audzēknji ir dažādi, tāpat arī viņu vecāki, un atšķirīgi veidojas arī mana sadarbība ar viņiem. Ar katru gadu skolā ienāk kaut kas citādāks. Šobrīd man ir desmit pirmklasnieki, ar kuriem būšu kopā četrus turpmākos mācību gadus. Piekrītu senai atziņai, ka bērns pirmajā klasē atnāk kā balta lapa. Man ir bijusi tieši tādi bērni, taču tagadējos pirmklasniekus raksturotu pavisam savādāk. Viņiem katram jau ir sava pierede, zināšanas, arī savi 'patīk', 'nepatīk', 'grību' un 'negribu'. Vecākiem esmu teikusi, ka galvenais, gatavojoties skolai, iemācīt bērnam uzvesties. Sēdēt skolā, klaušīties, būt uzmanīgam. Tad nāks klāt arī viss pārējais, un viņš apgūs zinības. Daudzi pirmklasnieki jau prot lasīt un rēķināt. Uz šādiem bēriem mācību stundās var balstīties, un tas palīdz motivēt arī pārējos, arī viņi ātri apgūst vielu. Tagad mācību grāmatas pirmajā klasē nesākas ar burtu apguvi, bet jau ar tekstiem.

Vai sanāk laiks ar skolēniem parunāt par to, ko sauc 'par dzīvi'?

-Mani pirmklasnieki skolā ierodas ļoti agri, visi viņi brauc ar skolēnu autobusu, un jāatlīz, pa dienu arī nogurst. Pēcpusdienā uz mājām brauc pulksten trijos. Mums klasē ir arī *runājamās* stundas, kurās apsprāžam konkrētu tēmu, un tad bērni izsaka savus vērojumus. Jā, viņiem ir savi spriedumi, atziņas. Man bija prieks par sociālo zinību stundu, kurā, runājot par ūdens tēmu, audzēknji paši sprieda un izteicās. Dažreiz viņiem pat ļoti patīk runāt, sliktāk, ja to dara visi reizē.

Vai Jūs stundā var viegli nokaitināt vai aizvainot?

-Tas laikam atkarīgs no noskaņojuma. Piekātā klase izteicās, ka varot gan mani nokaitināt. Bērnu vecāki ir teikuši, ka man vajadzētu būt stingrākai, lai gan īsti neizprotu, kā šī 'stingrība' varētu izpausties. Gribētos, lai bērni klausitos un saprastu

Jāsapņo tas, ko var piepildīt. Labāk ļaujos dzives plūdumam, taču tik un tā var gadīties negaidīti pavērsieni.

Teicāt, ka esat apguvusi papildu zināšanas logopēdijā, un ne velti klasē uz galda stāv spogulis.

-Logopēdija ir saistīta arī ar latviešu valodu un māca skolēnus pareizi lasīt, rakstīt un izrunāt vārdus, skaņas. Tas man ir papildus darbiņš. Strādāju ar sākumskolas skolēniem pēc mācību stundām. Tad viņi nāk uz manu klasi, un mēs darbojamies. Jā, uz galda te stāv spogulis. Lai pareizi izrunātu vārdus un redzētu, kā darbojas mēle, jāskatās pašam uz sevi spoguli. Arī es pati kādreiz, gatavoju runu, apsēstos spoguļa priekšā un vēroju sevi no malas, lai saprastu, kā man sanāk. Arī bērnus mācu skatīties spoguli un sekot mēles kustībām, kas palīdz pareizi izrunāt skaņas. Bērniem ar valodu ir dažādas problēmas. Kāds nerunā, citiem nepadodas rakstu darbi, jo jauc burtus, kāds slikti lasa. Logopēdija palīdz novērst šāda veida problēmas.

Varbūt vecāki par maz tagad runā ar saviem bēniem, un tas aizkavē valodas un runas attīstību?

-Tam ir zināma taisnība, jo ne velti logopēdijas pasniedzēji saka, ka tagad vecāki pie ratiņiem iet ar telefonu rokās. Viņi skatās telefonā, nevis sarunājas ar savu mazuli. Rēzeknes Augstskolas pasniedzēja ļoti uzsver šo problēmu, kas nelabvēlīgi zināmā mērā ietekmē bērna attīstību. Taču ir jau arī citas ietekmes, kas valda mums apkārt.

Skolotāja Vija Ločmele. "Mani pirmklasnieki skolā ierodas agri, prieks ar viņiem tikties un parunāties. Ritos visi ir draudzīgi un priecīgi. Cenšos viņus saprast, jo pa garo dienu skolēni nogurst. Prieks par vecākiem, kuri ir ļoti rūpīgi, interesējas par atvasēm un atbalsta arī manus lūgumus. Šķiet, mums ir laba sadarbība," uzskata pedagoģe.

mani, runājot mierīgi. Jā, dažreiz tas neizdodas.

Kā, Jūs uprāt, laika gaitā mainījusies skola un kas būtisks pašā izglītības sistēmā?

-Skola mainījusies vizuāli. Arī mana klase ir izremontēta un ir ļoti gaiša. Tagad daudz runā par bērnu tiesībām, bet tam blakus neuzsver arī pienākumus. Pazudusi pieklājība, ciepa. Es neapvainojos, ja mani uzrunā ar 'tu', taču gribētos, lai viss pārējais būtu ar zināmu pietāti pret skolotāju. Dažreiz skolas audzēknji atļaujas pateikt skolotājam ko tādu, ko nevajadzētu.

Kāda ir izdevusies mācību stunda?

-Laba stunda ir tad, kad skolotājs uzdod jautājumu vai tēmu, bet skolēni aktīvi atbild un pauž savas domas. Viņiem patiesām patīk izteikties, runāt, lai arī dažreiz novirzās no temata. Pirmklasnieki mācās no galvas arī dzejoļus, tautasdziesmas, arī matemātikā no galvas jāzina jēdzieni, tāpat jāprot izmantot arī *spikerus*, kas ir gan grāmatā, gan nolikti klasses priekšā.

Vēl viena aizraušanās. Skolotāja atrod laiku arī šādu izsmalcinātu apsveikuma kartiņu darināšanai, kas top diegu grafikā atbilstoši svētku noskaņai. Tās viņa sūta skolēnu vecākiem, arī radiniekiem un draugiem. Šādu kartiņu izšuvumus apgūst arī jaunāko klašu skolēni.

Kā jūtāties Rugāju novadā?

-Vērojama attīstība. Sakārto celus, būvē trotuārus, iededz ielu apgaismojumu ar spožām laternām. Arī kultūras dzīve rit. Pati piedalos pagasta deju kolektīvā "Tonuss", kur apgūstam Eiropas dejas. Ir mums etnogrāfiskais ansamblis. Uzskatu,- nebūt nav slīkti, katrs var atrast sev kādu nodarbi. Dejošana man dod atslodzi, citādākus vakarus.

Skaisti apsveikumi, ko redzu klasē, liek domāt, ka Jums ir vēl citi talanti. Un audzēknjiem mācat arī mājturību.

-Esmu savas nodarbes sakārtojusi it kā pa piecgadēm paveirojot, ar ko raksturigu katrā laikā aizrāvos. Kad sāku strādāt, mana aizraušanās bija adīšana. Pēc tam bija tūrisms. Par tūrisma jomas mūsu skolas skolotāju panākumiem atgādina arī "Vaduguns" avižraksti. Pēc tam bija ceļojumu piecgade, kad braucu pa plašo Padomju Savienību, vēlāk arī pa Eiropu. Nākamā aizraušanās ar bijušo kolēģi bija vasaras apmeklēt Puķu draugu saietus, kas ļāva iepazīt Latvijas dažādos novadus. Pēc tam bija mīksto rotāļļietu darināšana. Lelles šuvām kopā arī ar skolēniem un rādījām pat leļļu teātri. Pēc tam biju azartiska kulināre. Manu cepumu receptes ir publiskotas arī jūsu laikrakstā. Risinu krustvārdu mīklas, veidoju dažādu valstu naudas zīmju kolekcijas, vienu laiku aizrāvos ar skatīgu svētku noformējuma fotografēšanu. Mans prieks ir puķu audzēšana pašas dārzīņā, arī koncertu un pasākumu apmeklēšana Balvos un kur tālāk.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Foto - no personīgā arhīva

Foto - M.Sprudzāne

Kas plānots Numernē?

Apspriež dabas parka “Numernes valnis” dabas aizsardzības plānu

Novembra nogalē Salnavā notika dabas parka “Numernes valnis” dabas aizsardzības plāna, ko izstrādā Daugavpils Universitāte, prezentācija,- sabiedriskā apspriešana, uz ko bija pulcējušies tie, kam interesē dabas parka turpmākā aizsardzība un apsaimniekošana, kas savstarpēji ir nesaraujami saistītas.

Dabas parka “Numernes valnis” dabas aizsardzības plānu prezentēja izstrādes grupas vadītājs - Daugavpils Universitātes vadošais pētnieks, biologs Uldis Valainis. Teritorijas apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķis ir nodrošināt Latvijai un ES nozīmīgu aizsargājamo mežu, purvu, saldūdeņu un zālāju biotopu, augstvērtīgas ainavas, kā arī retu un aizsargājamo populāciju saglabāšanu, īstenojot nepieciešamās darbības biotopu un sugu dzīivotu kvalitātes uzlabošanai, kā arī vienlaikus veicinot teritorijas ilgtspējīgu attīstību. Tāpat dabas aizsardzības plānā ietverto nosacījumu iestrāde ir obligāta Kārsavas un Baltinavas novadu teritoriju plānojumā.

Aizsargājamie un invazīvie augi

Runājot par mežu apsaimniekošanu, kas atrodas uz Numeres valņa, plāna izstrādes grupas vadītājs norādīja, ka nepieciešams veicināt skraju, gaišu priežu mežu, kas piemēroti retajām un īpaši aizsargājamajām augu un kukaiņu sugām, veidošanos un uzturēšanu. Egles pakāpeniski aizstājamas ar priežu audzēm.

Uz Numeres valņa sastopamas Latvijas dienvidaustrumu daļai raksturīgas augu sugas, bet pazeminājumos un purvos - retas augu sugu atradnes. Purvi ir bagāti ar orhideju dzimtas augiem. Dabas parkā atrodas viena no Latvijā lielākajām un dzīvotspējīgākajām dzeltenās dzegužkurbpītes atradnēm, plašas audzes veido meža silpurene. Aizsargājamo statusu piemērots vēl vairākiem ciemtiem augiem un kukaiņiem.

Numeres valņa teritorijā izplatās arī invazīvās augu sugas, kuras nepieciešams ierobežot. Ja lielākā daļa no iedzīvotājiem zina tikai vienu invazīvo augu, un tas ir visur pieminētais latvānis, tad Numeres dabas parka teritorijā sastopama lielāka šo augu dažādība. No kurienes tie radušies? Invazīvo sugu izplatīšanās epicentri ir pamesto viensētu apstādījumi un tieša apkārtne. Tieši šajā teritorijas daļā koncentrējas goblapu spirejas, pilādžlapu sorbārijas, Japānas dižsūrenes un daudzlapu lupīnas. Vēl divām invazīvo augu sugām - baltajam grimonim un vārpainajai korintei - izplatība dabas parka teritorijā ir plašā. Tādēļ nepieciešams veikt šo invazīvo sugu izplatības ierobežošanu, kamēr invāzija nav būtiski skārusi dabisko mežu, zālāju un purvu biotopus.

Brauc, lai baudītu dabu

Numeres dabas parks pēdējos gados kļūst par aizvien iecienītāku tūristu apmeklējuma objektu. Te tiek organizēti arī dažādi, ar dabu saistīti izzinoši pasākumi. Numeres valnis kļūjis slavens ar savu skatu torni un vides objektu “Uguns”, kas izveidots un uzstādīts, sagaidot Latvijas simtgadi. Perspektīvā plānotā dabas parka tālākā attīstība, veicinot tā kā atpūtas parka izveidošanu.

Cilvēki uz Numeri brauc, lai papriečatos par skaistajiem skatiem, kas paveras ne tikai no skatu torņa. Dabas parka teritorijā sastopamas vairāki vizuāli izteiksmīgas ainavu skatu vietas ar ļoti tālu skatu perspektīvām (piemēram, gan velomaršruta Nr.776 “Numeres aplis”, gan bijušās slaloma trases augšējā daļa). Ir vērojama šo skatu vietu noslēgšanās līdz ar koku augšānu. Tādēļ dabas parkā nepieciešama ainavu skatu koridoru kopšana un uzturēšana. Apsaimniekošanas pasākumus neiesaka īstenot uz ainavisko meža ceļu posmiem, kas atrodas lielā torngliemeža aizsardzībai izveidotajā mikroliegumā.

Esošo velomaršrutu ieteicams papildināt ar jaunu posmu, kas iet pa veco meža ceļu valņa pakājē gar ezeru. Šajā posmā tiek plānotā arī jauna dabas takas maršruta izveide. Esošo velomaršrutu, kā arī piedāvāto jauno posmu ziemas sezonā iespējams izmantot distanču slēpošanai.

Dabas parka teritorijā atrodas avots. Lai atjaunotu piekļuvi avotam, dabas aizsardzības plāna veidotāji iesaka veikt vairākus labiekārtošanas darbus: atjaunot taku uz avota izplūdes vietu, izplaujot un iztirot to no krūmiem, izveidojot koka tiltiņu pāri grāvīm. Nepieciešams iztīrīt avotā ievietoto betona cauruli, lai nodrošinātu tīru dzeramo ūdeni. Tāpat ieteic izveidot koka

laipu, lai atvieglotu piekļuvi ūdenim un netiku izbrādāta augsne; meža autocēļa “Straubes ceļš” (Numerne – Kalvene) takas sākumā izvietot norādi ar attālumu līdz avotam; atjaunojot Straubes ceļa segumu, kur ceļa malās konstatēta silpurene un smiltāju nelēķe, augus pārstādīt ārpus ceļa būvēm ar iespējami lielāku augsnes daudzumu.

Tiek plānots izveidot jaunu pastaigu dabas taku ar diviem garuma ziņā atšķirīgiem maršrutiem - “Mazais loks” un “Lielais loks”. Vietās, kur maršruts veda pa mitrājiem, speciālistuprāt, nepieciešams izveidot koka vai koku imitējošu māksligo materiālu laipas. Tāpat pie Kugreņu ezera ieteicams izveidot nelielu skatu laukumu vai platformu, lai labāk pārredzētu ainavu. Numeres ezera piekrastē Kārsavas novada pašvaldība plāno labiekārtot peldvietu ar laivu piestātni un laipu. Kā peldvietu to izmanto arī pašlaik.

Labiekārtot plānots arī pie skatu torņa esošo atpūtas vietu, izveidojot un uzturot sauso tualeti, ierīkojot videonovērošanu, izmidījuma vietās uzberot grants šķembu segumu. Plānota tūristu autobusu apgriešanās laukuma izbūve. Ja ir izveidota atbilstoša dabas parka infrastruktūra, kā uzskata biologi, apmeklētāji neklīst savā vajā apkārt, bet izmanto to, lai pārvietotos. Turklat, veidojot jebkuru infrastruktūras objektu vai veicot saimniecisko darbību, galvenais un svarīgākais nosacījums ir saudzēt dabu.

Kāda solās būt Žiperkalna nākotne

Teju pirms divdesmit gadiem Numeres dabas parkā darbojās slēpošanas trase, kur atpūsties un slēpot brauca pat no Balviem un attālākām vietām. Kā atklāja dabas plāna apspriedē dalībnieks KASPARS ROMANOVS no Tilžas, viņš savulaik te mācījies braukt ar snovborda dēli. Taču trase pāris gadus pastādāja un nobankrotēja. “Tā bija apstākļu sakritība, mainījās laika apstākļi, - visi zinām, ka mūs piemeklē globālā sasilšana, biznesa partneri nevarēja sadalīt savas kompetences, neveidojās tālāk biznesa infrastruktūra - nebija, kur palikt pa nakti, nebija kafejnīcas,” “Vaduguni” informēja vietējā - Kārsavas - novada iedzīvotāja, kas arī piedalījās parka aizsardzības plāna prezentācijā. Viņa pauða viedokli, - ja laikus nesāks domāt par lielajiem, piebraucamajiem ceļiem, vismaz līdz meža ceļiem, tad nekas nebūs. Tūristi, kas pabrauc garām ar velosipēdiem Salnavai, drīz vien griežas atpakaļ, jo tālāk ir zemes ceļš, *trepe*.

Dabas parka dabas aizsardzības plāns pieļauj kādreizējās kalnu slēpošanas trases atjaunošanu, saskaņojot to ar dabas pārvaldi. Par trases atjaunošanu apspriedē rāsījās diskusija. Lai trase varētu darboties, ziemās bieži vien, kas kļuvušas siltākas, trūkst sniega. Nepieciešams ražot māksligo sniegu. Ekspertu atzinums bija, ka slēpošanas trašu atjaunošanas gadījumā nav pieļaujama sniega lielgalbu izmantošana, jo tai var būt negatīva ietekme uz vidi. Uzpušot divas vai trīs reizes biezāku sniega segu, pavasarī, tai kūstot, var sākties augsnes erozija, mainīties augu valsts. Nemot vērā iedzīvotāju vēlmi pēc trases, ko pauða K.Romanovs no Tilžas, iespējams, ka zināmu daudzumu sniega varētu saražot, tikai kur ķemt ūdeni. Pēc eksperta domām, Kugreņu ezera ūdeni izmantot nav pieļaujams, jo tas ir ar skābu reakciju, nav neutrāls. Nonākot augsnē, tas var kaitēt augu valstij, iznīcinot to. Turklat ūdeni nedrīkst ķemt arī tāpēc, ka ezeram nav dabiskā ūdens pieteces un tas var ietekmēt tajā esošos augus un citus dzīvos organismus. Plāna izstrādes grupa pieļauj iespēju trases tuvumā veidot dziļurburu.

Dabas aizsardzības plānā ieteikts Kārsavas novada pašvaldībai, sadarbībā ar citām institūcijām un organizācijām, organizēt ar dabas tematiku saistītus interesantus un atraktīvus pasākumus, lai veicinātu dabas parka apdzīstamību un cilvēku informētību par teritorijā esošajām dabas vērtībām. Informāciju par dabas parku jābūt pieejamai arī Kārsavas un Baltinavas tūrisma informācijas centros.

● Dabas parks “Numeres valnis” veidots 2004.gadā un ir “Natura 2000” teritorija.

● Dabas parka “Numeres valnis” kopējā teritorija aizņem 982,52 hektārus. Tas atrodas divos novados - Kārsavas un Baltinavas.

● Numeres valnis ir viena no lielākajām Latvijas osveida grēdām, kas uzskatāma par unikālu ģeoloģisku un botānišķu objektu, kam raksturīga liela augu daudzveidība.

Aizsargājamie. Dabas parkā “Numeres valnis” sastopami aizsargājamie augi - spalvainais ancītis un dzeltenā akmenlauzīte, kā arī četrzobu pumpurgliemezis. Šis gliemezis ir rets visā Eiropā cilvēka darbības dēļ, jo gliemezim piemērotās dzīvotnes aizvien vairāk tiek iznīcinātas, - purvi tiek izstrādāti, zeme - izmantota lauksaimniecībā. Meži Eiropā atgādina parkus. Vai arī mēs to gribam? Noteikti nē. Līgo vakarā mēs joprojām gribam iebrist plāvā, kur aug līgozāles, mežā iet pēc sēnēm, ogām un apbrīnot tur mītošos kukainus, zvēriņus, putnus.

Prezentē dabas aizsardzības plānu. “Numeres valņa” dabas aizsardzības plānu prezentēja Uldis Valainis no Daugavpils Universitātes. Dabas aizsardzības plāns izstrādāts laikam no 2020. līdz 2030.gadam. Pēc sabiedriskās apspriešanas, kas notika Salnavā, darba grupa vēl pulcēsies kopā, lai izanalizētu priekšlikumus.

Jaunu ideju entuziasts. Biedrības “Rūsa vējā” un SIA “North Latgallian Firewood” valdes loceklis Kaspars Romanovs no Tilžas, kurš arī piedalījās dabas aizsardzības plāna apspriešanā, jautājis par slēpošanas trases atjaunošanu Numernē, atbildēja: “Šobrīd negribu izplūst garās runās. Dzīvosim, redzēsim! Tur ir mani sapņi! Es tur pirmo reizi mācījos braukt ar snovborda dēli, atdauzot sev ceļgalus.”

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Stāsts par Bruknu

Dieva esamība nav jāpierāda, tā jāatrod pašam

LĪGA SLIŠĀNE no Baltinavas novada Slobodas ciešma "Upesmalām" septiņus mēnešus nodzīvoja Kalna svētību kopienā Bruknā, kas atrodas Bauskas novadā, lecavas upes krastā. Sarunā viņa atklāj, kāpēc šāda izvēle, kādi ieguvumi vai zaudējumi, un pauž galveno atziņu,- Dieva esamība nav jāpierāda, tā jāatrod pašam.

Līga, šis jautājums droši vien interesēs visus - kāpēc izvēlējies dzīvot Bruknā?

-Kalna svētību kopiena Brukna - tā ir vieta, kur neviens nenonāk nejauši. Kopš uzzināju par šo vietu un priesteri Andreju Medīnu, mani urdīja zīpkāre,- kas tad isti ir Brukna? Jau vairākus gadus atrados garīguma meklējumos un man joti gribējās atrast garīgo skolotāju, kuram var uzticēties. Neslēpu, ka tad man bija grūts periods dzīvē - sāpes par nelaimīgu mīlestību un smagi izmisuma brīži. Jā, bija bail iegrīmt depresijā, nodzerties un aiziet bojā, jo tādu piemēru apkārt redzēju daudz. Bija brīži, kad jutus tik slikti, ka it nekam vairs dzīvē nerēdzēju jēgu. Tajā brīdī Brukna šķita kā vienīgā izeja, jo meklēju garīgumu un iespēju izķūt no rutīnas. Kā zīme, ka man turp jābrauc, bija sapnis, kurā priesteris Medīns man pateica, ka gaida. Nākamajā dienā radās sajūta, ka beidzot viss ir sakārtojies pa plauktiņiem, un es izlēmu doties uz Bruknu.

Neprasot padomu, lēmumu pieņēmi pati?

-Interesanti, ka daudzi to uztvēra negatīvi un centās par visām varītēm atrunāt. Priekš kam tev Brukna? Ja gribi pārmaiņas, precies, pārcelies uz dzīvi citur, - pusstundas laikā pat kaimiņš man *vīru* atrada, lai tikai es nekur nebrauktu. Tomēr es biju izlēmusi. Tiesa, viss nebija tik vienkārši, - nebija transporta, ar ko braukt, bet Andrejs no Aglonas pēc manis atsūtīja mikroautobusu, un es nakti, zibeņos un negaisā, devos ceļā. Pats brauciens šķita tik nereāls! Pirmā saruna ar Medīnu bija kā zibens spēriens. Taču es sajutus tik laimīga par savu lēmumu.

Kādi bija pirmie iespaidi pēc presē un sociālajos tīklos lasītā par šo vietu?

-Ja es būtu aizbraukusi uz Bruknu kā tūriste, es nekad nesaprastu, kas ir Brukna. Man laikam nekad nepietiek ar virspusēju lietu apskati, man ir svarigi izpētīt visu dzījāk. Protams, mani priekšstati par Bruknu, kas bija balstīti tūristu sajūsmiņātajos stāstos, krasī atšķirās no realitātes. Ja es sākotnēji biju cerējusi, ka tā būs miera osta, kur es kļūšu gaisīgi garīga kā klišeja, es rūgti maldījos. Mēs vēlamies šajā dzīvē kļūt šādi un tādi, bet dzīve mūs veido pati. Te pavism noteikti sabruka daudzas manas iedomas un ilūzijas, priekšstati par dzīvi, svētumu un sevi pašu. Lai to visu sagremotu, bija jāpaiet laikam. Iegūtās atziņas ir interesantas un pārsteidzošas.

Vari kādu atklāt?

-Piemēram, ir gaužām aplams un pat dumjās priekšstatis par svētumu, - mēs automātiski iztēlojamies cilvēku, kurš runā klusā balstiņā, staigā kā pa mākoņiem un ir pilnīgi atrauts no realitātes. Tā noteikti nav. Kā teica Andrejs Medīns: "Ar svētu cilvēku ir joti grūti sadzīvot, jo svēts cilvēks ir tiešs un ar riebīgu raksturu." Svēts cilvēks dzīvo pilnasināgu dzīvi, tādu, kādu Dievs viņam/viņai ir nolīcis, - neslēpjas no dzives ne klostera, ne baznīcu mūros, pieņem savu likteni, seko savam aicinājumam, atklāti pauž savas domas un uzskatus, nelikuļo ne sev, ne citiem. Reiz jautāju Medīnam: "Kāds ir Jēzus?", un viņš atbildēja: "Tiešs."

Ko tādu iemācījies Bruknā un ieliki savā ceļasomā?

-Brukna iemāca neturēt naidu, jo visiem diendienā jābūt kā lielai ģimenei. Pat, ja ar kādu esi konflikts, ir jārod sevī spēks izlīgt, - citādāk tas nav iespējams. Diemžēl dzīvē ārpus Brukñas cilvēki var gadiem ilgi turēt naidu, nerunāt, ignorēt cits citu. Brukna tādu opciju nav, - tev ar šo cilvēku ir jāēd pie viena galda, kopā jāstrādā, jālūdzas, un turēt naidu vienkārši nav iespējams!

Esmu lasījusi, ka uz Bruknu dodas dzīves sistie, nesaprastie, atkarīgie...

-Joti interesanti bija tas, ka Brukna kopā sadzīvo tik dažādi cilvēki! Kopienā tauta visu laiku plūst un mainās, te ir gan miljonāri, gan bezpajumtnieki, gan slavenības, gan parasti ļaudis. Viņi visi kopā līdzdarbojas, un tas ir skaisti! Tieši pēc Brukñas es sajutu, ka nav nekā skaitāka par kalpošanu, jo tā gandariņuma sajūta nav izmērāma nekādā naudā! Man bieži jautā, vai man par fotografēšanu, rakstīšanu maksā, cik maksā? Ja saku nē, man parasti saka, ka tad manam darbam nav nekādas jēgas! Tāda, lūk, ir laicīgo cilvēku domāšana, - visu aprēķināt, izkalkulēt, cik par to un kas būs. Tieka izkal-

kulētas ne tikai darba attiecības, bet arī attiecības ar cilvēkiem, - kādu materiālu labumu gušu no attiecībām ar to cilvēku.

Kā izprati priestera Medīņa sūtību?

-Tā kā priesteris Andrejs Medīns ir patiesi bagāts visās nozīmēs un ietekmīgs cilvēks, joti daudzi meklē ar viņu draudzību tikai personīgā izdevīguma dēļ, - to bieži pamānīju. Bruknā visas cilvēcīgās kaislības ir kā uz delnas! Pats Medīns nebaidās tikt nodots, apzagts un piemānīts, - viņš uzticas cilvēkiem par spīti tam, ka nereti piedzīvo smagas vilšanās. Vismaz es tā to redzēju no malas. Viņš negaida, lai cilvēki būtu ideāli, viņš gaida, lai cilvēki ar visām savām vājibām tiecas uz radošumu, garīgumu un dzīvu dzīvi. Man radās sajūta, ka viņš daudz ko paņem uz sevi, izlaiž caur sevi. Es neteiktu, ka viņš ir kaut kāds brīnumdaris, kas visu izdarīs tavā vietā! Nē. Brīnumi notiks, ja cilvēks pats gribēs no visas sirds mainīties un radīs sevī spēku mainīties. Priesteris Medīns var tikai iedot *pendeli*, lai tas notiktu.

Vai lūgšanu spēkam tici?

-Esot Bruknā, piedzīvoju brīnumu lietas, kurās redzēju lūgšanu spēku un varenību. Medīns patiesām lūdzas no visas sirds. Nekad neesmu redzējusi, ka kāds priesteris tā lūgtos. Bieži vien mēs baznīcā redzam tikai formālus rituālus, nevis dedzīgas lūgšanas. Ja kādam ir notikusi nelaime, Bruknā lūdzas nepārtraukti, un brīnumi notiek. Piemēram, kāda slavena ārsta mašīnā ietriečās dzērājošoferis, un ķirurgs pēc avārijas nonāca komā. Ārsti teica, ka virietis neizdzīvos, ka vislabākajā gadījumā paliks gulošs un būs kā *dārzenis*. Viņa sieva bija pilnīgā izmisumā, jo pavism nezenījās par bērnu veselību, kurš izķepurojās no vēža. Šī ģimene bieži bija Bruknā, svētdienās apmeklēja Sv. Mises. Abi bērni bija adoptēti. Sieva nezināja, kā tikt galā ar šo situāciju, viņai nebija spēka vienai uzņemties rūpes par bērniem un gulošo vīru. Bruknā notika intensīvas lūgšanas par ķirurga veselību. Lūdzāmies par viņu dienu un nakti. Un notika brīnumi, par kuru pat ārsti bija šokā, - kā tā? Būtu grūti tam visam noticeit, bet, kad ieraudzīju, kā ķirurgs svētdienas Sv. Misē stāv kopā ar savu ģimeni, prieks bija nereāls! Nejauši dzirdēju, kā viņš stāsta draugiem par piedzīvoto Viņsaulei, - tur viņš saticis svētos, runājis ar viņiem. Tie ir dzīvi pierādījumi tam, ka Dievs ir, dvēsele ir un pēcnāves dzīve patiešām eksistē. Tiesa gan, Dieva esamība nevienam nav jāpierāda, - katram pašam tā ir jāatrod, jo citādāk nebūs attīstības. Patiesībā Bruknā piedzīvoju daudz brīnumainu lietu, biju lieciniece neparasti notikumiem. Tur iemāca novērtēt to, ko mēs ikdienā nenovērtējam - kopā būšanas laimi ar mīļajiem, labu miegu, darbu, skaistu dienu...

Kā pagāja Tava ikdienu?

-Brukna ikdienas pamatā ir darbs un lūgšanas. Darbi tur notiek nepārtraukti, un tie ir visas sabiedrības labā. Man ir milzu gandariņums par to, ka piedalījos skolas atjaunošanā, uzposu istabījas cilvēkiem, kuri slimī ar vēzi, strādāju ķiplokū ražotnē un dariju citus darbus. Priesteris Medīns ne tikai atjauno skolas, bet arī ražotnes, un tas notiek laikā, kad skolas slēdz un mazie ražotāji tiek izstumti par labu lielām ārzemju kompānijām. Viņš ir īsts patriots, kurš dara visu, lai dzīve Latvijā notiktu. Andrejs ir apolitisks, - tas nozīmē, viņš nefantazē par to, kas tur tagad par ārprātu notiek ārpolitikā, viņš risina reālas un aktuālas problēmas. Mūsu politika nereti atgādina mistisku cīņu ar neesošiem citplanētiešiem, - tā vietā, lai risinātu īstas un aktuālas problēmas. Vienu varu droši apgalvot, - Bruknā iemāca neslimot. Reiz biju joti dusmīga uz Medīnu un ar pildspalvu pierakstīju iekšējos noteikumos vēl vienu punktu, - nedrīkst slimot! Jā, mēs reiz pa reizei tā no sirds izlamājāmies, taču nekad neturējām jaunu prātu. Man patīk cilvēki, ar kuriem var sastrīdēties un izlīgt. Bruknā tiek piekopts veselīgs dzīvesveids - vitamīniem bagāts uzturs, rūdišanās un darbs svaigā gaisā. Puišiem katrai rītu ir jālec upē – ziema vai vasara. Meitenēm tas nav jādara. Nekad neaizmiris peldi Jaungada rītā pēc pirts pārplūdušajā upē. Tur liela garīga un fiziska nozīme ir pirtij. Pirts ir miesas un gara šķīstīšanās. Tieši pirtī notiek vissirsnīgākās sarunas. Jā, Bruknā piedzīvoju ari daudz kuriozu un smieklīgu situāciju, kādu nekad mūžā nav bijis, un, kuras atceroties, smaidu joprojām.

Ari Tev nācās piedzīvot darba terapiju?

-Visiem, kas vēlas notievēt, varu teikt droši, ka nekādas diētas nepalīdzēs, ja nebūs fizisku aktivitāšu. Bruknā bija maksimāla slodze un varēja ēst, ko gribi un cik daudz gribi, liekie kilogrami neparādījās. Tur daudzi nonāca no ielas pavism novārguši kā skeletiņi, bet Bruknā atkopās. Tikai tagad apzinos, cik liela nozīme ir darba terapijai, cik joti darbs

Līga Slišāne Balvu Sakrālās kultūras centrā. Tur bija skatāma viņas fotogrāfiju izstāde, kurā vairāki darbi tapuši tieši Bruknā.

Foto - no personīgā arhīva

Cik ilgi biji plānojusi palikt Bruknā?

-Visgrūtāk Bruknā bija pārvāret miega badu. Bieži vien gulēt varēja tikai pāris stundas. Biju gribējusi tur nodzīvot deviņus mēnešus, bet noturējos precīzi septiņus. Joti daudzi tur nespēj izturēt pat pāris dienas, jo ir raduši dzīvot sev un savām iegribām. Vēl jau nezināju, ka došos prom, bet suns Amors, par kuru rūpējos, to jau zināja un gaujoja no skumjām...

Vai šis laiks Tevi un Tavas domas izmainīja?

-Kā Brukna mani izmainīja? Nezinu. Draudzene smejas, ka nevis Brukna mani izmainīja, bet gan es izmainīju Bruknu. Pilnīgi noteikti pēc Brukna mani ir vēl riebigāks raksturs, nekā bija pirms tam. Ja agrāk es ilgi varēju ciest klusu un izlikties, ka viss ir kārtībā, tad tagad vairs ne. Kaut arī vairs nedzīvoju Bruknā fiziski, garīgi no tās neesmu aizgājusi, un manas ilūzijas turpina brukt. Domāju, ka tas notiek, pateicoties Bruknai. Skaidrs ir viens, - pat visamorālākajos apstākļos ir jāizdara morāla izvēle, ir vienmēr jābūt savam mugurkaulam, savai vērtību sistēmai - nedrīkst pazaudēt to, kas ir svēts.

Tu raksti romānu...

-Romāns, ko rakstu, dzima manā sirdī un prātā jau pirmajās dienās, kad ierados Bruknā. Iesākumā sāku rakstīt dokumentālo darbu, bet tas apstājās pie pirmās nodalas. Tā kā savā sirdī esmu romantiķe un sapnotāja, nolēmu dot vaļu savai fantāzijai un romāna ietvaros piedzīvot to, ko nekad nepiedzīvoju dzīvē. Reālā dzīve nav romantiska, tāpēc dokumentālais žanrs nav mans lauciņš. Bruknā sastapu joti daudz foršu, interesantu un neparastu cilvēku, kas ir romāna vērti, jo ktrs cilvēks ir īpašs. Tur es smēlos joti daudz informācijas par dzīvi un cilvēkiem aptverot, cik dažādi var būt likteņi un cik atšķirīgas ir realitātes, kurās dzīvojam. Kas vienam ir ikdienas, tas otram ir nereāls sapnis. Tas nozīmē, ka mans romāns no vienas puses būs balstīts reālos notikumos, bet no otras puses - izjusts un izsapnots. Tas būs par slēgtu kristīgo kopienu, tās iemītniekiem un attiecībām, cilvēka cīņu ar savu lielāko ienaidnieku - sevi pašu. Esmu jau uzrakstījusi vairāk nekā 50 lappuses. Romāns saukties "Krēslas zonas kapelāns".

Tavas fotogrāfijas tikko bija izliktas izstādē Sakrālās Kultūras centrā Balvos...

-Ar fotografēšanas mākslu nodarbojās visa mana ģimene, tas nāk no bērnības. Nesaucu un nereklamēju sevi kā fotogrāfi, taču foto ir mana sirdslieta, jo tieši foto atklāj tirā veidā to, ko redzi un fotografē. Man patīk dabiskums un autentiskums, ko varu iemūžināt fotogrāfijās. Agrāk bildēju ar "Zenītu" un reizēm piedzīvoju kuriozus gadījumus. Reiz kopā ar profesionāļiem bildēju miljotās grupas "DDT" koncertu Vilnā. Fotogrāfs ar modernu fotokameru, ieraudzījis manu antkvāro "Zenītu", bija tādā šokā, ka viņa lielā, krutā fotokamera izkrita viņam no rokām uz zemes...

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Apsveicam!

Beidzot oficiāli vīrs un sieva!

“Līdz mūsu kāzu dienai esam izdzīvojuši ļoti daudz priecigu un arī skumju brīžu. Paši bijām liecinieki divās kāzās, un vienās no tām noķēru ligavas pušķi. Varbūt tas bija izšķirošais brīdis,” teic tilžēniete DAIRA PUGAČE, kura jau vairāk nekā divus mēnešus ir precētas sievas statusā. Daira un viņas izredzētais - rīdzinieks ALEKSANDRS KUZNECOVS - ‘jā’ vārdu viens otram teica šī gada 6.septembrī Bēržu Svētās Annas Romas katoļu baznīcā. Jauno pāri dzīvē ievadīja Aleksandra labākais draugs jau kopš skolas laikiem - Aleksandrs Smirnovs ar sievu Ornello.

Stāstot par savu iepazīšanos, Daira un Aleksandrs teic,- tā bija klasesbiedru padarišana. Viņi viens otru satika, pateicoties abu draugiem – Dairas klasesbiedrenei un Aleksandra bijušajam klasesbiedram. Tas notika 2016.gada maijā. Dairai šī diena vēl šodien palikusi spilgtā atmiņā: “Atceros, ka pirmajā tikšanās reizē laiks nelutināja - bija drēgns un slapjš, līja lietus! Pirmā doma, ieraugot Aleksandru, bija,- cik viņš stalts, plecīgs un jauku smaidu! Savukārt viņš, mani ieraugot, nodomājis,- cik es nelielu auguma! Jau pirmajā tikšanās reizē sajutām ko īpašu, viss bija vienkārši, nesamāksloti un brīvi - tā, it kā viens otru pazītu jau mūžību. Tomēr tas neizslēdza satraukumu un reizēm mulsumu.” Tā arī sākās Dairas un Aleksandra īpašais stāsts, jo turpmākās nedēļas viņi tikās teju katru dienu - ļoti daudz pastaigājās un runāja. Kā tagad abi smeji,- tēmām un vārdu plūdumam nebija robežu, un kopā pavadītais laiks *palidoja* nemanot.

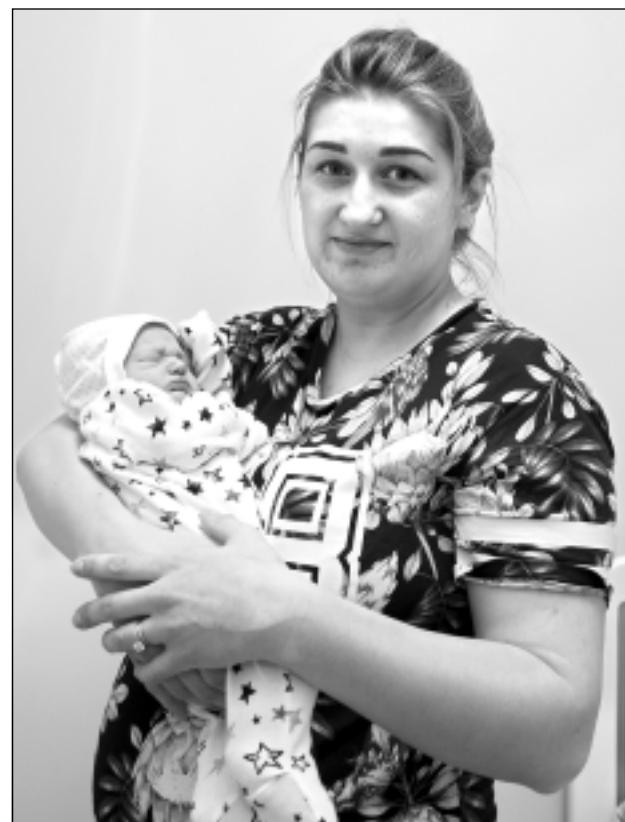
Tikpat nemanot pienāca arī abu īpašā diena, no kurās Dairai un Aleksandram visspilgtāk atmiņā palikuši brīži no baznīcas. Rīta cēlienu jaunais pāris pavadīja atsevišķi - pucējoties un gatavojoties, savukārt uz baznīcu Aleksandrs devās kopā ar lieciniekiem, bet Daira - ar vecākiem. “Piebraucot pie baznīcas, satraukums pieauga, tomēr pats emocionālākais un satraucošākais brīdis bija, kad priesteris trīs reizes nozvanīja zvanu, sāka dziedāt baznīcas kora dāmas un es sapratu - ir laiks doties iekšā! Tas ir tik neaprakstāmi emocionāls brīdis, kad tētis ved pie altāra un tur gaida fantastiskākais vīrietis, ar kuru vēlies pavadīt kopā visu dzīvi!” teic tilžēniete. Arī Aleksandram prātā visvairāk palikusi baznīcas ceremonija - gaidīšana, satraukums, brīdis, kad jānostājas altāra priekšā un tur pēkšņi durvju ailē parādās topošā sieva. “Laika sprīdis, kamēr gājām līdz altārim, mums abiem šķita gan kā vesela mūžība, gan, gluži pretēji, viens mirklis. Un tad pienāca brīdis, kad bija jāpaspiež roka sievastēvam un jāpasniedz pušķis līgavai,” savu īpašo dienu atminas Aleksandrs.

Tagad, kad kopš kāzām pagājuši vairāk nekā divi mēneši, jaunlaulātie atzist, ka par kāzām atmiņu ir ļoti daudz, un tās visas silda sirdi. “Bija gan Bērzpils folkloras kopas veidotie vārti, gan uzdevumi celā uz viesu namu, arī ligavas nešana pāri tiltam un daudz kas cits. Viss izdevās tā, kā to bijām iedomājušies,” teic jaunlaulātie.

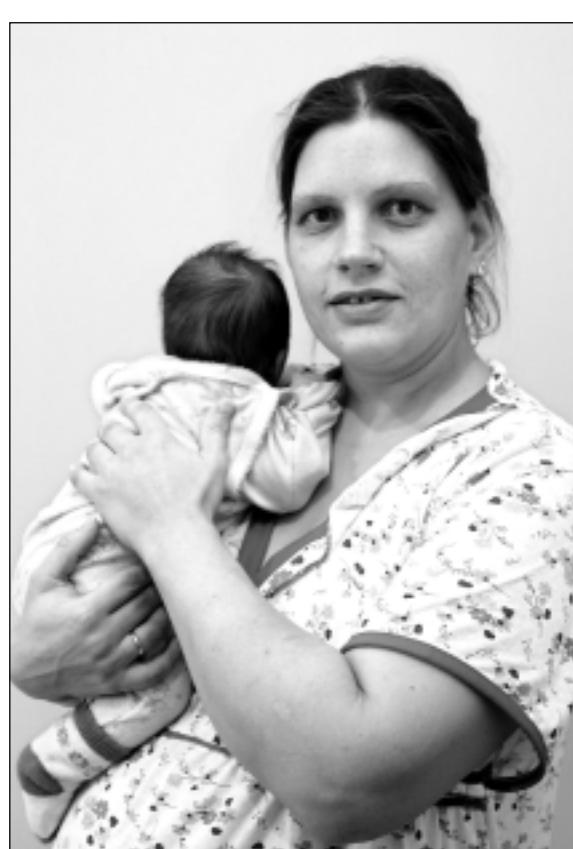
Gan pirms kāzām, gan pēc tām Daira un Aleksandrs dzīvo un strādā Rīgā.

Jaundzimušie

Pirma dēļu nosauc par Valteru.
16.novembrī pulksten 20.21 piedzima puika. Svars – 3,335kg, garums 55cm. Puisēna mammai Madarai Kozulei no Rēzeknes novada Lendžu pagasta šis ir pirms bērniņš.
Madara stāsta, ka jau no pirmajām grūtniecības dienām, domājot par gaidāmo bērniņu, nemītīgi gribējās teikt ‘viņš’. Arī vīrs Kaspars uzreiz pazīnoja, ka tas būs puika. “Tā arī notika. Kad 20.grūtniecības nedēļā aizgāju uz ultrasonogrāfijas pārbaudi, daktere apstiprināja, ka mūsu abu intuīciju izrādījusies pareiza. Mums būs dēls!” priečājas Madara. Jaunā māmiņa stāsta, ka jaundzimušo sauks par Valteru, un atklāj, ka vārda došana bija diezgan sarežģīts uzdevums. “Ar vīru Kasparu šķirstījām vārdadienu kalendāru, meklējām un meklējām to isto vārdiņu. Visi skaistie vārdi, kas mums abiem patika, jau salikti draugu bēniem, tāpēc nācās meklēt ko citu. Tikām līdz vārdam Valters un sapratām, kas tas ir tas īstais, ko meklējām,” atklāj jaunā māmiņa. Viņa stāsta, ka mediku noliktais dzemdību datums bija 10.novembris, bet puika nāca pasaulē teju pēc nedēļas, likdams topošajiem vecākiem mazliet panervozēt. “Soma, ko nemt līdzi uz slimnīcu, jau bija sakārtota gandrīz mēnesi iepriekš. 10.novembrijs pienāca, bet puika kā nedzimst, tā nedzimst. Viņš par savu dzimšanas dienu izvēlējās 16.novembri,” teic Madara. Jaunā māmiņa stāsta, ka pats pirmais ziņu par dēla nākšanu pasaulē saņēma Kaspars, kurš šobrīd strādā Anglijā un mājās plāno atbrukt pirms Ziemassvētkiem. “Viņam *whatsappā* arī aizsūtīju pirmo dēla bildīti,” skaidro jaunā māmiņa piebilstot, ka uz Balviem brauca mierīgu sirdi. Izrādās, Balvu slimnīcas dzemdību nodaļā pasaulē nākuši māsas un brāļi bērni. “Maniem vecākiem jau kuplis mazbērnu pulciņš – šis ir piektais. Savukārt Kaspara vecāki sagaidījuši savu pirmo mazbērniņu. Valtera piedzīšana ir liels prieks un laime visiem,” ir pārliecināta Madara.

Īoti iepatikās vārds Alise. 16.novembrī pulksten 11.10 piedzima meitenīte. Svars – 3,910kg, garums 60cm. Meitenītes mammai Gunai Gallai no Limbažu novada Skultes pagasta šis ir otrs bērniņš – mazo māsiņu mājās gaida Megija, kurai ir 2 gadi un 7 mēneši. Nu jau divu bērnu mamma stāsta, ka, tīklīdz kļuva zināms, ka arī otrā būs meitiņa, viņa sāka prātot par vārdu mazulītei. “Atceros, ka pirms Megijas dzimšanas mums ar vīru Jāni bija maza nesaprašanās, jo biju izraudzījusies divus vārda variantus – Ebija un Megana, no kuriem Jānim pie sirds negāja neviens. Panācām kompromisu un savu pirmo meitiņu nosaucām par Megiju. Šoreiz viss bija daudz vienkāršāk un vieglāk. Man ļoti iepatikās vārds Alise, arī vīram nebija nekādu iebildumu, tāpēc jaundzimušo tā arī nosaucām,” stāsta Guna. Nu jau divu bērnu mamma teic, ka Balvu slimnīcas dzemdību nodaļā nonākusi negaidīti, jo dzemdības bija plānotas Valmierā. “Atbraucām pie vīra brālēna ciemos uz Gulbeni un sapratu, ka meitiņa tuvākajā laikā nolēmusi nākt pasaulē. Nolēmām, ka no Gulbenes tuvāk tomēr braukt uz slimnicu Balvos, nevis Valmierā. Tā šeit arī nokļuvu, par ko nemaz nenožēloju – viss bija vislabākajā kārtībā,” apliecina Guna no Limbažu novada.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Baltinavas Novada muzejā - remonts

Būs gaišāk un priecīgāk

Ingrīda Zinkovska

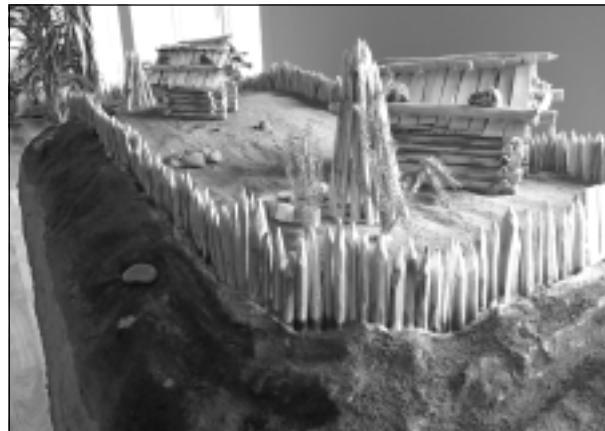
Baltinavas Novada muzejā notiek remonts, pēc kura mainīsies telpu iekārtojums, arī pašas telpas kļūs modernākas, gaišākas, apmeklētājiem pievilcīgākas. Taču muzejs nav slēgts. Muzeja vadītāja ANTRA KEIŠA apliecinā, ka apmeklētāji nepieciešamības gadījumā var griezties muzejā, un par novada vēsturi viņa var izstāstīt, arī izstāgājot Baltinavas centru. "Nekas neapstājas, viss iet uz priekšu!" viņa saka.

Remonts notiek divās muzejā telpās, kur jau izlīdzinātas sienas, tiek ierīkots jauns apgaismojums, plānots noslīpēt grīdu. Ja mājās notiek remonts, protams, tas skar arī pārējās telpas, jo bez putekļiem un celtniecības materiālu uzglabāšanas neiztikt. Tādēļ patlaban jau iepriekš izremontētā muzeja telpā tikai daļēji aplūkojama Makašānu Amatu vidusskolas audzēķu darbu izstāde. Daļa rokdarbu ir noņemta, lai nesaput un nesabojājas.

Muzeja vadītāja atzīst, ka pēc remonta būs jādomā par jaunu muzeja ekspozīciju, jo iepriekšējā jau novecojusi, kas atzīts arī muzeja akreditācijā, kas notika pērn. Akreditācijas laikā izskanējis norādījums, ka ekspozīcija jāmaina, jo tajā daudz bija rakstiskā materiāla. "Kad muzeju atvēra (1997.gads), maz bija materiālu. Tas tika izveidots, galvenokārt balstoties uz novadnieka Henrika Logina savāktajiem materiāliem. Ekspozīcija atspoguloja laika posmu Baltinavas novadā līdz pagājušā gadsimta četrdesmitajam gadam. Tagad savākts materiāls par padomju laiku, sovhoziem, kolhoziem. Lai izveidotu jaunu ekspozīciju, būs jāiesaistās kādā projektā, jo arī māksliniecisks noformējums, mākslinieka skice ekspozīcijas iekārtošanai tagad maksā pāris tūkstošus," secina A.Keiša. Muzejā iegādāti jauni stendi, pie sienām nomainīs planšetes. Pēc remonta muzejā izvietos arī tos eksponātus, kas glabājas muzeja krājumā, tostarp arī šogad muzejam dāvināto Baltinavas skolēnu veidoto Puncuļovas pilskalna maketu. Kā informēja muzeja vadītāja, vēstures liecības Baltinavas novadā joprojām tiek vāktas. Taču ļoti uzmanīgiem jābūt ar koka lietām, jo tās var būt bojātas un inficēt citas. Fotogrāfijas gan var ieskenēt un atdot atpakaļ īpašniekiem. Muzeju plānots atremontēt līdz nākamā gada sākumam.

Muzeja ēka. Pēc bērnudārza pārcelšanās uz vidusskolu Baltinavas Novada muzejs ticas pie plašākām telpām, taču ēkas vienā pusē patlaban darbojas aušanas pulciņš.

Puncuļovas pilskalna un pils makets. Šogad Baltinavas Novada muzeju papildināja Puncuļovas pilskalna un pils makets, ko veidoja Baltinavas vidusskolas skolēni. Stāsta Puncuļovas pilskalna maketa idejas autore, Baltinavas vidusskolas vēstures skolotāja INTA LUDBORŽA: "Pusgada garumā no 2019.gada februāra līdz jūnijam Baltinavas vidusskolas jaunieši īstenoja ideju par senā latgaļu Puncuļovas pilskalna un pils maketa būvniecību. Pirmā iepazīšanās ar pilskalnu notika novada mācības stundās – sākumā pētot dažādus dokumentus, piemēram, pilskalna pasi, tad to iepazistot dabā. Puncuļovas pilskalns atrodas 5km no Baltinavas, Puncuļovas ciemā, 1,5 km attālumā no Baltinavas - Kārsavas ceļa. Pašlaik tas ir ar mežu apaudzis 30m augsts kalns. Uz kalna atradusies pils (13.gs.), kurai bijuši pakļauti tagadējie Baltinavas, Šķilbēnu un Kārsavas apvidi. Pilskalns pēc trešās nopostīšanas (par to liecina trīs oglu slāni) vairs nav atjaunots. Pirms darbu uzsākšanas bija jāiegūst vēl plašākas teorētiskās zināšanas, tādēļ skolēni devās ekskursijā uz Āraišu ezerpili, kur uzzināja par seno latgaļu māju celšanas tradīcijām. Baltinavā notika tikšanās ar "Kroma kolna bruolistes" vadītāju Aleksandru Lubānu, kurš stāstīja par latgaļu pilskalniem, par to societinājumu veidošanu. Tad nu varēja kerties pie darba. Mājutības skolotāja Raimonda Leicāna vadībā vairāku mēnešu garumā lēnām veidojās Puncuļovas pilskalna aprises, societinājumu siena, kā arī seno latgaļu dzīvojamās mājas. 5. – 9.klašu zēni ieguldīja pamatigu darbu, lai ideja pārtaptu realitātē. Septembrī Baltinavas kultūras namā notika projekta prezentācija. Turpmāk Puncuļovas pilskalna un pils maketu varēs aplūkot visi Baltinavas Novada muzeja apmeklētāji."

Godina Balvu novada uzņēmējus

Lustīga balle Kubulos

Maruta Sprudzāne

Iepriekšējās nedēļas nogale aizvadīta ar lustīgu uzņēmēju balli Balvu novada Kubulos. Pasākumā godināja uzņēmējus "Balvu novada gada balva uzņēmēdarbībā 2019" desmit nominācijās. Vakaru kuplināja muzikālā grupa "Credo".

Šogad pasākumu apmeklēja salīdzinoši mazāk cilvēku, taču bija sanākuši vismaz 150 uzņēmēji. Vakaru vadīja Solvita Plivča no Dagdas. Pēc oficiālajām svētku uzrunām balli atklāja grupa "Credo" ar muzikālu priekšnesumu, izpildot to kopā ar Balvu Kultūras un atpūtas centra bērnu dziedāšanas studiju "Notiņas".

Gada balvas pasniedza desmit nominācijās. "Gada lauk-saimnieks" - zemnieku saimniecība "Ičmalas" Krišjānu pagastā. "Novada tēla popularizētājs" - SIA "Čivix" valdes priekšsēdētājs Ivars Saide Balvos un biedrība "Motoklubs Spieki Vēja" Andis Grāvītis Balvos. "Gada jaunais uzņēmējs" - Emīls Jauntēvs Balvu pagastā. "Gada pakalpojumu sniedzējs" - SIA "Marbera", valdes locekle Mārīte Berķe Lazdulejas pagastā. "Gada tirgotājs" - SIA "LEKOS", valdes priekšsēdētāja Ludmila Šupilova Kubulu pagastā. "Gada mājražotājs" - IK "Kolnasāta" īpašnieks Dainis Rakstiņš Bērzpils pagastā. "Gada amatnieks" - "Benorse" - koka dizains, Elīna Kalniņa Balvu pagastā. "Gada ģimenes uzņēmums" - rančo "Ozolmājas", īpašnieki Sarmīte Kīrsone-Korlaša, Aldis Korlašs Balvu pagastā. "Gada darba devējs" - SIA "LIEPAS Z", valdes priekšsēdētājs Edvīns Dille Lazdulejas pagastā. "Gada sadarbības partneris" - IK "Ziedu Laumiņa", Velga Krastiņa Balvos.

Vairākkārtējus aplausus izpelnījās zemnieku saimniecība "Ičmalas". Irēnas un Jāņa Romānu ikdienas darba pūles lauku saimniecībā novērtētas ar nomināciju "Gada lauksaimnieks". Vēl lielāks pārsteigums viņiem bija dzirdēt

Gada balvas laureāti. Balvas viņiem pasniedza Balvu novada domes priekšsēdētājs A.Pušpurs un viņa vietniece A.Petrova.

labus vārdus no Lauku atbalsta dienesta un arī finanšu institūcijas "Altum", kas arī sumināja zemniekus un pasniedza pārsteiguma dāvaniņas. Romāni šo gadu raksturo kā ļoti veiksmīgu. Novākta bagātīga dārza raža, sarūpēts kvalitatīvs siens un skābbarība gaļas lopiem, pilni kartupeļu

apcirkņi, pagrabā daudz dažādu mājražojumu burciņu. Uz balli Kubulos Romānu ģimene braukusi ar lielu prieku, jo viņu principos ietilpst iespēju robežas izmantot visus ielūgumus un gūt iespējami vairāk labu emociju, kas pēc tam palīdz ikdienas darbā.

Foto - A.Kirsanovs

Foto - T.Vinogradova

Re, kā!

Reizumis ēdiens var kļūt par indi

Kāda lasītāja no lauku ciema rosināja pievērst uzmanību A.Morica grāmatai "Organisma attīrišana". Viņa to lasījusi ar lielu interesi un tagad cenšas ieviest izmaiņas savā dzīvesveidā un uzturā, lai pārliecinātos, vai grāmatā teiktajam patiešām ir taisnība. Sevišķi aizdomāties viņai līcis autora stāstītais par gaļu. Vai tiešām gaļa ir tik milzīgi draudi cilvēka veselībai,- jautā lasītāja.

Grāmatas "Organisma attīrišana" autors ir dziednieks un ājurvēdiskās medicīnas speciālists, kurš izstrādājis jaunu organismā atveseļošanas un atjaunošanas sistēmu. Katra lasītāja paša ziņā, vai ticēt visam lasītajam grāmatā, taču autora stāstītais var palīdzēt ieklausīties savā organismā un saprast, kā un kāpēc rodas slimības. Var ieteikt grāmatu izlasīt pilnībā, bet publiskojam atsevišķus izvilkumus no šī darba.

✓ Oksfordas veģetārajā pētījumā 15 gadus zinātnieki pētīja veģetārās diētas saikni ar dzīves ilgumu, sirds un asinsvadu slimību izcelšanos, vēža un dažu citu slimību veidošanos. Pētījuma rezultāti pārsteidza gan veģetāriešus, gan arī gaļas produktu ražotājus. Gaļas cienītājiem ir divreiz lielāks risks nomirt ar sirdslēkmi, par 60% lielāka varbūtība nomirt no vēža un par 30% lielāks risks nomirt no citām slimībām.

✓ Pētnieks Rollo Rasels atklājis, ka no 25 nācījām, kuras pārtikā aktīvi lieto gaļu, 19 nācījās ir daudz vēža slimnieku, tikai vienā to nav, bet no 35 nācījām, kurās gaļas lietošana ir nepopulāra, šis skaitlis ir niecīgs.

✓ Vai tiešām vēža slimnieku skaits samazinātos, ja cilvēki pāriņu uz veģetāru diētu? Atbilde ir pozitīva, ja var ticēt divu autoritatīvu organizāciju atskaitēm - vispasauļas vēža pētīšanas fondam un Lielbritānijas Pārtikas medicīnas aspektu un politikas komitejai. Tās secinājušas, ka pāreja uz diētu, kas bagāta ar augu produktiem, un svara uzturēšana normas robežas spēj samazināt vēža slimnieku skaitu pasaulei par 4 miljoniem.

✓ Ja jūs regulāri lietojat gaļu un vēlaties pāriet uz veģetāro diētu, pavism no gaļas neatsakieties, ja vien tas nav nepieciešams nopietnas sirds un asinsvadu saslimšanas dēļ.

✓ Pētījumi liecina, ka visiem cilvēkiem, kuri lieto gaļu, ir cērnes, kā arī augsts zarnu parazītu veidošanās risks. Par to

nevajag brīnities, jo gaļa ir iecienīta vide, kur vairoties visdažākajiem mikrobiem.

✓ Gaļā esošie mikrobi un parazīti novājina imūnsistēmu un ir daudzu slimību cēlonis. Var apgalvot, ka lielākā daļa pārtikas saindēšanās gadījumu ir saistīta ar gaļas lietošanu. Glāzgovā reģistrētajā masveida pārtikas saindēšanās gadījumā no 200 cilvēkiem nomira 16, kas bija ēduši ar zarnu nūjiņu E.coli inficētu gaļu. Gaļā mītošie kaitīgie mikroorganismi ir galvenais niero problēmu cēlonis.

✓ 1996.gadā veiktie pētījumi liecina, ka gandrīz 80% liellopu maltās gaļas ir slimību izraisoši mikrobi. Mikroorganismu galvenais avots ir fekalijas. Arizonas štata universitātes pētījumos atklāts, ka parastā virtutes izlietnē ir vairāk fekaliju mikrobu, nekā tualetes podā.

✓ Mēs nereti pat nezinām, kādi mikroorganismi vairojami vairokumā slimību un nāves gadījumu, kas saistīti ar nekvalitatīvas pārtikas lietošanu. Viens no svarīgākajiem cēloniem, kas radījis šādu situāciju, ir, ka dzīvniekiem dod barību, kas tiem nav piemērota. Piemēram, kukurūzu, kuru tie nespēj pārstrādāt, taču strauji pieņemas svarā. Lopbarībā iekļauj pat vistu mēslus, tai tiek pievienotas samaltas dzīvnieku - vistu, cūku, zirgu - daļas. Vai kādu interesē, no kā sastāv gaļa, ja tā izskatās kā gaļa?

✓ Protams, neveselīgā barība izraisa dzīvnieku slimības. Arī lojiem tās izpaužas kā dedzināšana kuņķi, aknu slimības, čūlas, caureja, pneimonija. Lai tie nenomirtu pirms nokļūšanas lopkautuvē, tiek dotas lielas antibiotiku devas. Bet mikrobi uz kīmisko uzbrukumu nereagē, izstrādājot imunitāti pret šiem preparātiem. Nelaimīgās govis un cūkas, kuras nav priekšlaikus nomirušas no visām indēm, sagaida bēdīgs gals lopkautuvē. No turienes slimā, ar mikroorganismiem piesātinātā gaļa nonāk gaļas kombinātā, no turienes - pārtikas veikalā un tad - uz mūsu galda.

✓ Galēdājiem dzīvniekiem galvenais gremošanas process notiek kuņķi, nevis tievajā zarnā. Cilvēkam tievā zarna produktu pārstrādei patērē vairākas stundas. Savukārt gaļa tievā zarnā var atrasties no 20 līdz 48 stundām, un pēc tam lielā daļā zarnu sākas pūšanas un bakteriālās sadalīšanās process. Veidojas indigie savienojumi. Indes sāk darboties kā patogēni, kas izraisa saslimšanu. Nepārstrādātās gaļas atliekas uz resnās

Foto - A.Kirsanovs

Veseli ēduši! Katrā ģimenē ir savi ēst gatavošanas un maltīšu ieturēšanas paradumi. Katrā ziņā der atcerēties, ka lielāko šķīvja daļu vajadzētu aizpildīt ar dārzeniem vai salātiem, un gaļu ēst ne gluži katru dienu.

zarnas sieniņām var saglabāties pat 20-30 gadu. Nav brīnumi, ka resnās zarnas vēzis ir tik izplatīts gaļas lietošanai vidū, bet gandrīz nemaz nav vērojams zālēdājiem dzīvniekiem un veģetāriem.

✓ Atšķirībā no augu šūnām, kurām ir izturīga struktūra un vienkārša cirkulācijas sistēma, dzīvnieku šūnas ļoti ātri aiziet bojā, tīklīdz izbeidzas vitāli svarīgo vielu piegāde. Kad dzīvnieks nomirst, šūnu olbaltumvielas sarecē, un mirušo šūnu sašķelšanu uzsāk īpaši enzīmi. Tas izraisa līķu indes producēšanu. Pēc nāves iestāšanās sairst visu dzīvnieku šūnas, arī putnu un zivju šūnas. Miris zidītājs, putns vai zivs nekad nevar būt savaigs. Tur neko nevar izdarīt. Baktēriju pūšana un vairošanās sākas tūlīt pēc nāves iestāšanās un lielu vērienu sasniedz pēc dažām dienām vai nedēļām, kāds parasti ir gaļas *vecums* veikalā. Indigie savienojumi, kas cilvēka organismā rodas gaļas pūšanas (sadališanās) rezultātā, ir vienas no spēcīgākajām indīgajām vielām dabā. Tieši tā: reizumis ēdiens kļūst par indi un nogalina cilvēku!

Ārsta komentārs

Nekritīsim galējībās

Gimenes ārste LĪGA KOZLOVSKA Balvīte: Tagad daudz raksta par gaļu un tās (ne)lietošanu. Kā ārste esmu pret to, ja cilvēki gaļas vietā sāk pastiprināt lietot uztura bagātinātājus. Tas būtiski var bojāt aknas, jo uztura bagātinātājā tabletēs taču ir kīmija. Organismam nepieciešams ir dzelzs, un pamatā to uzņemam ar sarkano gaļu. Protams, aknās dzelzs ir vēl vairāk, taču tas ir subprodukts, ko nepavisam nevajadzētu ēst.

Man nesen savā ārsta praksē bija saruna ar pacienti, kura atklāja, ka nelieto uzturā gaļu un gada laikā viņai ievērojami uzlabojusies veselība. Sieviete par desmit kilogramiem samazinājies svars, normalizējies asinsspiediens, viņa vairs nepiedzīvo astmas lēkmes un kopumā uzlabojusies pašsājūta. Tas, protams, ir iepriecinoši, taču es kā ārste gan nebūšu vegānu aizstāve. Teikšu, ka uzturam jābūt daudzveidīgam, bet viss jālieto ar mēru. Un gaļa, protams, nav jāēd katru dienu trīs reizes dienā. Vajadzētu censties samazināt arī baltmaizes un cukurotu ēdienu lietošanu savā uzturā.

Protams, šī tēma ir svarīga, bet šāda veida informācijai, ko tagad var izlasīt dažādās grāmatās, arī interneta portālos, jāpieiet kritiski. Ja autors ir ārsts un viņa rakstītais balstās uz pamatošiem pētījumiem, tad, protams, ir ticamiba. Nav peļama arī tautas medicīna, ja tikai ar to nepārspīlē un visu dara saprāta robežas. Nācīs satikt pacientus, kuriem galvā visu laiku sēž kāda diēta un viņi ar to dzīvo kā apsēsti. Tā, protams, ir galējība. Zarnu trakta veselība patiesām ir ļoti svarīga cilvēkam, taču veikti speciālas attīrišanas kūres gan nav vajadzīgs. Cilvēkam normāli jāēd, jākustas, un visiem procesiem zarnās jānotiek dabīgi. Svarīgi ir laikus pamanīt iekaisumus, tādēļ nedrīkst aizmirst par skriningiem.

Speciālista komentārs

Ne jau gaļā tā vaina

ILZE SMIRNOVA, uztura speciāliste Balvīte: -Cilvēka organismi nevar iztikt bez dažādām uzturvielām, ieskaitot olbaltumvielas, un tās satur tieši gaļa, arī piens, biezpiens. Uzsvēršu: pieaudzis cilvēks var rikoties, kā vēlas, var atteikties no gaļas lietošanas pilnībā, taču bērniem gaļa būtu jālieto obligāti, ar to saprotot 'tīru' produktu, nevis cīšiņus vai sardesles. Kur gaļu pērkam, kā apstrādājam, tas jau ir cits jautājums.

Grāmatas autors raksta par mikroorganismiem, kas ir gaļā, taču tikpat labi tie var būt arī uz dārzeniem vai augļiem. Cērnes var dabūt arī no mīlājiem mājdzīvniekiem. Zarnu nūjiņa E.coli cilvēka zarnu traktā dzīvo arī ikdienā, jautājums tikai, kādos apstākjos tā savairojas un sāk nodarīt ļaunumu. Skaidrs, ka, lietojot uzturā vecus, sabojājušos produktus, cilvēks uzņem kancerogēnas vielas, un tas ar laiku var atsaukties uz veselību. Bet uzskatīt, ka gaļa ir neveselīgs produkts, nav pareizi. Vienkārši jārūpējas par tās pareizu sagatavošanu. Onkoloģiju saista ar gaļas pārmērīgu lietošanu, un Latvijā iedzīvotāji gaļu diemžēl lieto stipri par daudz. Vajadzētu to ēst ne biežāk kā četras reizes nedēļā. Negrasos strīdēties ar ājurvēdas speciālistiem, bet nevajag aiziet arī galējībās. Gaiši arī ir netīrs, tad jau mums jāstāgā gāzmaskās. Mikroorganismi mums ir visapkārt, un tas ir normāli, bet nav pamata uztraukties par gaļu. Pieaugušajiem der ieklausīties savā organismā, ja kas nepatīk, neēdēt to vai citu produktu, bet tad vietā ir jāmeklē citi produkti, ar ko aizvietot olbaltumvielu avotu. Ne jau gaļa ir kaitīga, neveselīga lielākoties ir tās pagatavošana - treknas mērces, miltu panējums, nekvalitatīva eļļa vai atkārtota eļļas lietošana cepšanai.

Iedzīvotājas viedoklis

Ar savu redzējumu

LILITA ALEKSĀNE Balvīte: Gaļu uzturā nelietoju gadus sešus. Man izveidojies dzīvesveids, kad šādi produkti uzturā vienkārši neprasās. Saprotams, ar kādu barību laukos baro dzīvniekus, bet pavism citādāk tas notiek lielražošanas uzņēmumos. Tāpat svarīgi, kādu energiju izstaro lopīš, kad viņu ved uz kaušanu. Gaļa nevar būt savaiga, tie ir dzīvnieku līķi. Gadu gadiem ēdot ar bailu energiju piepildītu gaļu, arī cilvēks sāk no daudz kā baidīties. Šodien masu mediji sniedz daudzpusīgu un plašu informāciju, - var redzēt gan dzīvnieku ēdināšanu, gan arī pašu gaļas pārstrādi. Un katram pašam ir iespēja domāt un dzīvot 'ar savu galvu'.

Es ēdu ļoti garšīgas kotlettes, pagatavotas, piemēram, no samalkiem un iepriekš uzvārītiem rišiem vai griķiem, ko sablendē kopā ar garšvielām un kartupeļu cieti. Ēdienu ir ļoti daudz, ko var pagatavot no dārzeniem un pākšaugiem. Neesmu radusi dzīvot pēc principa 'visi dara tā'. Man ir savs redzējums uz pasauli. Sabiedribai ir ierasts dzīvot pēc vispārpieņemtiem principiem un to, ko saka klasiskā medicīna, bet es sliecos aizdomāties, kāda patiesībā ir gaļas lietošanas vai arī citu produktu ietekme uz veselību. Man ir prieks par mūspuses dakteriem redzot, ka viņi pērk grāmatas par veselību un alternatīvo medicīnu. Domāju, ka viņi tās rūpīgi izlasa un arī saviem pacietiem cenšas ieteikt kaut ko no šim ziniņām. Jautājums tikai, vai pacienti to sadzird un vai arī paši vēlas domāt, kā un kāpēc rodas saslimšanas?

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Kamera jau sākusi darbu

Fiksē mašīnu numurus jebkurā diennakts laikā

Laikraksta "Vaduguns" 8.novembra numurā rakstījām par uzstādīto videonovērošanas kameru Balvos, Bērzpils un Brīvibas ielu krustojumā (pretī kultūras namam). Iedzīvotāji vēlējās noskaidrot, kādas funkcijas kamera pilda. "Vai gadījumā Balvos uzstādītā kamera nefiksē pārkāpumus, kad automašinai nav derīga OCTA vai tehniskā apskate?" jautāja lasītāji.

Preventīvo mērķu īstenošanai

Sākotnēji Valsts policija plašāku informāciju nesniedza, jo kameras uzstādīšanas darbi vēl nebija noslēgušies un tobrīd tā vēl nefunkcionēja. Tagad kamera jau sākusi savu darbu, un Valsts policija skaidro tās uzstādīšanas mērķus. "Kamera uzstādīta Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta ietvaros, kurš jau ir finiša taisnē. Divarpus gadu laikā, realizējot projektā ieplānotās aktivitātes, būtiski paaugstinājusies abu valstu tiesībsargu kapacitāte, sekmīgi īstenojas izvīzītās ieceres un notikusi veiksmīga komunikācija, kas turpmāk kalpos par stabili pamatu kopīgu mērķu sasniegšanai. Projekta ietvaros tika iegādātas dažādas mūsdienīgas un inovatīvas tehnoloģijas, piemēram, droni, ierīces, kas palīdz identificēt un atšķirt oficiālu dokumentu no viltojuma, termovizieri, nakts redzes iekārtas. Tika veikta arī esošo videonovērošanas sistēmu modernizācija un jaunu videonovērošanas kameras uzstādīšana. Tās ne tikai uzlabos un atvieglos darba apstākļus, bet ienems būtisku lomu noziedzīgu nodarījumu un to sekū atklāšanā. Šomēnes noslēdzās viens no projekta svarīgākajiem posmiem - automašīnu valsts reģistrācijas numuru fiksējošo kameru uzstādīšana uz Latgales reģiona valsts un starptautiskās nozīmes autoceļiem (tajā skaitā Bērzpils un Brīvibas ielu krustojumā Balvos). Uzstādītās videokameras kontrolēs kustību automātiskā režīmā, ar iespēju identificēt autotransportu pēc valsts numura zīmēm. Tas veicinās Valsts policijas un citu institūciju efektivitātes paaugstināšanos un ieviesis pozitīvas izmaiņas sabiedriskās kārtības nodrošināšanā. Kameras aprikojas ar dienas un nakts sensoriem, kas ļauj fiksēt automašīnu valsts reģistrācijas numurus jebkurā diennakts laikā. Fiksētie dati pēc nepieciešamības tiks izmantoti noziegumu atklāšanā un preventīvo mērķu īstenošanā. Ar kameru starpniecību iegūtajai informācijai būs svarīga loma, izmeklējot ceļu satiksmes negadījumus, kā arī gadījumus, kad autovadītāji pamet notikuma vietu. Arī sadarbības partneri, Utēnas policijas komisāriāts, savā apkalpojamajā teritorijā uzstādīja analogiskas ierīces, kas veicina Latvijas un Lietuvas tiesībsargājošo iestāžu vienošanos par operatīvās informācijas apmaiņas procesu, lai abu valstu videonovērošanas sistēmas ar automašīnu valsts numuru noteikšanas funkciju varētu izmantot abu pušu tiesībsargi starptautiskās noziedzības novēršanai," informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes speciāliste LĀSMA KURSĪTE.

Foto - Vaduguns arhīvs

Uzstādītā kamera Balvos. Kopējais Latvijas un Lietuvas sadarbības projekta budžets ir 580 236 eiro.

Liels ieguldījums visai valstij

Savukārt Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieks JURIS PASTARS gandarīts, ka Valsts policija ir atsevišķu tēmu pirmatklājēji Latvijā. "Piemēram, mums ļoti aktuālais videonovērošanas sistēmu iegādes jautājums. Proti, kad sākām šo projektu, par to bija ļoti maz informācijas. Tagad jau parādījušies lieli, nopietni komersanti, kuri gatavi piegādāt speciālās videokameras ar automašīnu valsts numurzīmju atpazīšanas funkciju. Esmu pārliecīts, ka visā Latgalē uz tranzīta ceļiem uzstādītās videonovērošanas kameras, kā arī uz lielākiem un pavisam maznozīmīgiem ceļiem Lietuvas virzienā, kas bieži vien tiek izmantoti nelegālās kontrabandas un personu šķērsošanas vajadzībām, sniegs nozīmīgu ieguldījumu ne tikai Latgales pierobežas iedzīvotājiem un viesiem, bet arī visai valstij kopumā," nešaubās Latgales reģiona pārvaldes priekšnieks.

Juris Pastars arī akcentē projekta celmlaužu aspektu, jo kopā paveiktais ir kā ziņa visiem pārējiem drošības uzturētājiem. "Visticamāk policijas un robežsardzes uzsāktajam sekos arī muita un Valsts ieņēmumu dienests. Tas būtu ļoti vērtīgi divu apsvērumu dēļ. Pirmkārt, drošības līmenis pierobežā tikai augtu. Otrkārt, vēl vairāk attaisnotos sinerģiskās sadarbības platformas ideja. Tā var paplašināties un turpināt attīstīties," nešaubās J.Pastars.

Re, kā!

Iebrauc žogā

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Notikuma vieta. Pagājušajā nedēļā sociālajā tīklā "Facebook" tika publicēts attēlā redzamais foto. Bilde internetā guvusi diezgan lielu popularitāti - cilvēki ar to dalās, komentē un pie publicētā ieraksta atstāj emocīzīmes. Valsts policijas atsūtītajā informācijā par aizvadītajā nedēļā reģistrētajiem notikumiem mūspusē par šo ceļu satiksmes gadījumu gan nekas nav minēts. Tikmēr tas sociālā tīkla lietotājs, kurš šo foto publicējis internetā, īsumā norādījis, ka avārija notikusi Balvos, Sporta ielā (pretī veikalam "Hestija"). "Sieviete sajauca pedālus," raksta aculiecinieks.

Informē policija

No 4. līdz 18.novembrim Valsts policijas Balvu iecirknā apkalpojamajā teritorijā (Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi) sastādīti 11 administratīvā pārkāpuma protokoli par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā, reģistrēti 8 ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem, viens - ar cietušajiem. 14 reizes policijas darbinieki izbrauca uz ģimenes vai sadzives rakstura konfliktu gadījumiem. Par transportlīdzekļa vadišanu alkohola reibumā soditi 7 cilvēki. Tāpat reģistrētas 11 zādzības no tirdzniecības objektiem, viena zādzība no mājokļa, kā arī veiktas 6 reģistrācijas par akcizes preču nelikumīgu apriti (tajā skaitā par šādu pārkāpumu sastādīti četri protokoli, uzsāktas divas administratīvās lietvedības un divi kriminālprocesi).

Pazūd malka

6.novembrī konstatēts, ka kādai sieviete piederošajam malkas šķūnim Balvos nomainīta piekaramā atslēga un pazudusi malka 150 euro vērtībā.

Brauc dzērumā ar divriteni un automašīnu

6.novembrī Baltinavas novada Žeikaros 1984.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu 2,91 promiles alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

8.novembrī Balvos 1989.gadā dzimis vīrietis brauca ar automašīnu "Volvo S80" alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadišanas tiesībām.

9.novembrī Balvos 1989.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Volkswagen Sharan" 2,12 promiju alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadišanas tiesībām.

9.novembrī Viljakā novadā 1931.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Audi" bez likumiskām tiesībām to darīt.

13.novembrī Baltinavā 1970.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu "Aist" 1,2 promiju alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

16.novembrī Viljakā 1998.gadā dzimusi sievete vadīja automašīnu "BMW" 1,63 promiju alkohola reibumā un bez autovadītāja apliecības.

18.novembrī Balvu novada Briežuciema pagastā 1969.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Audi A6 Avant" 2,3 promiju alkohola reibumā un bez autovadītāja apliecības (tā nav iegūta).

18.novembrī Baltinavā 2000.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Golf" 2,55 promiju alkohola reibumā un bez autovadītāja apliecības.

Skolā nodara miesas bojājumus

7.novembrī Rugāju novada Lazdukalna pagastā kādam jaunietim Eglaines pamatskolā skolēns nodarija miesas bojājumus.

Sasit galvu un nozog maku

8.novembrī Balvos kāda persona (šo cilvēku policija noskaidrojusi) citai personai sasita galvu un nozaga naudas maku, kurā atradās invalīda apliecība, bankas karte, astoņi eiro, pase. Kopējais nodarītais materiālis zaudējums - 50 eiro. Uzsāktas kriminālprocess.

Mašīnai izsīt logus

9.novembrī Balvos automašīnai "Nissan Terrano" izsists bagāzas nodalījuma un aizmugurējā labās pusē bagāzas nodalījuma loga stikls.

Dzērumā pārvadā ieročus

9.novembrī Viljakā novadā 1961.gadā dzimusi persona pārvadāja medību bisi "MP-153", atrodoties 0,94 promiju alkohola reibumā.

Tajā pašā dienā, vietā un laikā ieroci dzērumā pārvadāja arī 1959.gadā dzimis vīrietis - medību karabini "Winchester" 0,8 promiju alkohola reibumā.

Nepilda bērna aprūpes pienākumus

14.novembrī saņemta informācija, ka Balvu novada Kubulu pagastā notiek alkohola lietošana bērna klātbūtnē. Konstatēts, ka 1986.gadā dzimusi sievete atradās 2,4 promiju alkohola reibumā, bet 1970.gadā dzimis vīrietis - 2,9 promiju alkohola reibumā. Mazgadīga persona nodota sociālajam dienestam un nogādāta Balvu slimnīcā.

Nozāģē kokus

15.oktobrī kāda sieviete konstatēja, ka viņas piederošajā īpašumā Baltinavas novadā nozāģēti 80 augoši dažāda izmēra koki. Policija skaidro nodarītos materiālos zaudējumus.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Dārza Pasaule

Ⓐ Aizejošais rudens saistīs ar rūgtenu hrizantēmu smaržu. Nacionālā botāniskā dārza pētniece, krizantēmu kolekcijas glabātāja Maija Krisberga stāsta, ka lai gan krizantēmas Latvijā aug kopš hercoga Jēkaba laikiem, tomēr mūsu klimatam tās nav īsti piemērotas: vasarās tām dienas gaismas par daudz, savukārt rudejpi par tumšu un drēgnu.

Ⓐ Rudens aveņu apgriešana. Dārzos, kur stādījumus nenoknieba agrās salnas, avenes turpināja ražot vēl visu oktobri. Tāpēc, ja runa ir par rudens aveņu apgriešanu, Dārkopības institūtu pētnieki iesaka to labāk darīt vēlāk, nekā par agru; nokavēt te neko nevar. Turklat jāgriež pamatīgi. Aveņu audzētāji mēdz atstāt ap 20 cm augstus stublājus, jo no šādi apgrieziem dzinumiem jau augusta pirmajā pusē var sagaidīt pirmsāgas. Tomēr jāreķinās, ka cēlmīji ir vieta, kur saglabāsies slimību ierosinātāji un patversies kaitēkļi.

Ⓐ Ne katrs būs dzirdējis vārdu 'edamame'. Izrādās, jau otro gadu šīs dārzeņu sojas pupījās ar riekstainu garšu izmēģina gan zinātnieki Pūrē, gan trīs bioloģiskās zemnieku saimniecības, un izskatās, ka Latvijas dārzos uz palikšanu ienāks jauns pākšaugšs.

Ⓐ Nākamajā pavasarī atkal sēsim fizālus, bet kas jādara, lai tie ienāktos? Dārzniecības "Neslinko" vadītāja Elga Bražūne un pieredzējusī šīs kultūras audzētāja Ilga Cābule atgādina, ka Latvijas dārzos var augt trīs veidu fizāļi: daudzgadīgie dekoratīvie ar neēdamām ogām, viengadīgie zemeņu jeb ogu fizāļi, kam ienākas garšīgas, mazas, dzeltenas ogas, un viengadīgie dārzeņu fizāļi, kam ogas kā nelielī tomāti.

Ⓐ Pasaulē aizvien vairāk pieaug interesē par saldo un skābo kiršu krustojumiem jeb Djūka kiršiem. Augļu koku pētniece Daina Feldmane un praktikis Pēteris Heimanis iesaka pamēģināt no Baltkrievijas ievesto šķirni 'Živica', kas nav tik salda kā salda, bet arī ne tik skāba kā skābais.

Ⓐ Vasarā, apceļojot Latviju, bijis vērts aplūkot Oleru muižas parka malā iekārtotu muižas saimnieces Ievas Zemītes apmēram 300 m² lielo virtuves dārzu. Dāru apjōz pēc Anglijā noskatīta parauga veidota sēta, bet dārza galvenā iezīme ir potažeri jeb augstās dobes, kas raksturīgas franču dārziem.

Dari Pats

Ⓐ Pirts saimniecības ēkā. Turpinām rakstu sēriju par ģimenes pirts būvniecību. Otrā daļa: ūdensvada ierīkošana; krāsns vietas izbūve.

Ⓐ Balkona renovācija. Dzīvoklī vecais balkons savu laiku bija nokoļpojis, tāpēc steidzami vajadzēja veikt tā remontu. Ķeroties pie šāda darba, jāreķinās, ka māja ir kopīpašums, tāpēc visi remontdarbi jāsaskaņo ar mājas apsaimniekotāju. Balkons tika atjaunots tā sākotnējā izskatā – ar dēlišu sētiņu...

Ⓐ Tests: kēdes motorzāģi. Kēdes motorzāģi nemēdz būt klusi un tie vienmēr pamatiņi vibrē. Par darbu bez dzirdes aizsarglīdzekļiem vispār jāaizmirst, ja nevēlaties baudīt vecumienes kurlā klusumā. Motora troksnis būs labi dzirdams pat ar labas kvalitātes austiņām. Tāpēc troksnis un vibrācijas kopā ar svaru, mūsuprāt, ir primārie vērtējuma faktori, izvēloties šādu darbarīku...

Ⓐ Siltināts šķūnīšs/darbīnīca. Vai esat mēģinājis aukstā ziemas dienā kaut ko padarīt tipveida kieģeļu mūra garāžā, kas lielai daļai mājas amatnieku pilda darbīnīcas funkciju? Bez godmaņkrāsnījās pat cīmīdus nenovilkst! Daudz efektīvāk izmantot koka karkasa šķūni, ko var viegli nosiltināt. Tādā temperatūra stabili paliks plusos, pat ja vairākas dienas neko nebūsiet darījis.

Ⓐ Koks un sveki. Polimēru sveki ir lēti, tāpēc kļūst arvien populārāki kā izejmateriāls pašdarinātiem lējumiem – no rotaslietām līdz lampu abāžūriem. Vai nevēlies apgūt jaunu tehnoloģiju arī tu? Vienkārša tehnoloģija ar plašām iespējām, bet darba knifus var apgūt tikai ar pieredzi. Mūsu piemērā izgatavosim nelielu koka darbīsmu, sasaistot divus dēļus ar epoksijsveku lējumu.

Ⓐ Malkas novietne. Esat uzstādījis mājās kamīnkrāsnī? Vai izbūvējāt beidzot ilgi loloto ugunkura/grila vietu pagalmā? Vai vienkārši apnikusi ikgadējā, ar plēvi pārsegta saskaldītās malkas kaudze aiz mājas? Piedāvājam vienkāršu paraugu, kura pamatā – pāris transporta paletes. Vajag atrast vien brīvu sienu...

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

**11.
kārtā**

Adata – astma - atkal – asaka – asara – asina - ausis - darīt – diena – iesit – iesmi – irsis - Iveta - kalpi - kaste – katrā - kauss – klade – krauj - krīts – ķirbi - labāk - laiko - lauva – lejas – lemti – lozes – maņas – marle - mastā - māsas – mazāk – miers - meklē - piens - piles - pilis - pliks – ordas – raibā - Raiņa - sapil - samts – savām - segas – seglā – sesks - sestā - silts - sists - skots - skola – slido - snauž - spēle - spole - stila - stīva – stīvi – talkā – tinte – tīrīt - zonas

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.decembrim.

Maģisko vārdu mīklu atrisināja: J.Pošeika, A.Salmane, S.Sirmā, L.Krilova, St.Lazdiņš, J.Voicišs (Balvi), I.Homko (Medneva), D.Zelča (Krišjānu pagasts), A.Mičule (Tilža), N.Mantone (Bērzkalnes pagasts).

10.kārtā veiksme uzsmaidiņa GUNĀRAM AMANTOVAM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (lidzi īemt personu apliecinu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu.
Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski: vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Mēs gribam viņus atpakaļ! Iesūtīja Artūrs no Balviem.

Tas bija šogad. Iesūtīja Vilnis no Viļakas novada.

Konkursus sagatavoja E.Gabranovs

Turpinās preses abonēšana 2020.gadam

“Vaduguns” abonēšanas cenas 2020.gadam (EUR)

FIZISKĀM PERSONĀM 2019.gada 12 mēnešu abonentiem	1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši	12 mēneši
	5,60	16,80	33,00	61,60

Laikraksts visai ģimenei
(iznāk 2 reizes nedēļā)

Abonē *Vaduguni redakcijā!*
Radās neskaidrības, zvani - tālr. 26161959.

**Ikviens abonents
saņems dāvanu –
ipašu brošūru
“Latviet’s esmu,
latviet’s būšu, latviet’s
mūžam palikšu...”**

Zini un izmanto

Valsts nodrošina apmaksātu psihoemocionālu atbalstu vēža slimniekiem

Šis temats ir svarīgs visiem, kas ar to saskāries. Diemžēl cilvēka veselība un dzīve ir ļoti trauslas. Kad vizītē pie ārsta cilvēks uzzina šausminšo diagnozi – onkoloģija, šķiet, ka dzīve apstājas. Bezspēcība un izmisums – vārdi, kas raksturo sajūtas, esot tur, tajā paralēlajā pasaulei!

Protams, ārsti dara visu, kas iespējams. Taču atveseļošanās, ja tā ir iespējama, ir ilga un smaga. Nerunājot nemaz par slimības ārstniecisko aspektu, vēža pacientiem ir ārkārtīgi svarīgs psiholoģiskais un garīgais atbalsts. Tāpēc ir būtiski zināt, ka šādiem pacientiem valsts nodrošina apmaksātu psihoemocionālu atbalstu. Tā mērķis ir plašaks, nekā sniegt tikai emocionālo atbalstu un profesionālu informāciju. Kursa mērķis ir panākt onkoloģiskā slimnieka psiholoģiskās pašsajūtas un fiziskās funkcionēšanas spēju uzlabojumu atbilstoši pacienta īpatniibām, seksuālo labsajūtu, tajā skaitā spēju pierņemt savu kermēja tēlu; sociālo funkcionēšanu un darba spējas.

Kas to var saņemt?

Cilvēki ar onkoloģisku slimību, kuriem pēc ārstēšanas kursa beigām noteikta prognozējama vai pirmreizēja invaliditāte. Arī viņu tuvinieki.

Pašreiz Saeima otrajā lasījumā jau ir apstiprinājusi grozījumus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, kas paredz, ka pakalpojumu pēc ārstēšanas kursta beigām, pamatojoties uz ārstējošā ārsta speciālista rekomendāciju, varēs saņemt arī tie slimnieki, kuriem nav noteikta pirmreizēja vai prognozējama invaliditāte. Pēc likuma grozījumu stāšanās spēkā valsts apmaksātais psihosociālās rehabilitācijas pakalpojums būs pieejams arī šiem slimniekiem.

Pakalpojuma mērķis ir nodrošināt šim cilvēkam un vienam viņa izvēlētam tuviniekam profesionālu informāciju par slimību un iespējām turpināt pilnvērtīgu dzīvi, palīdzēt novērst emocionālo spriedzi un panākt savstarpēju psihoemocionālu atbalstu, lai veicinātu personas atgriešanos sabiedrībā.

Ko šajā ziņā nodrošina valsts?

Slimniekam vienam vai kopā ar vienu viņa izvēlētu tuvinieku vienu reizi pēc vienas lokalizācijas audzēja ārstēšanas kursta beigām no valsts budžeta tiek finansēts sešu dienu ilgs kurss nodarbību grupā ar izmitināšanu.

Kas šādu pakalpojumu nodrošina?

Valdība ir noteikusi, ka to veic onkoloģisko pacientu atbalsta

biedrība “Dzīvības koks”, kas nenogurstoši atkārto, ka dzīve turpinās arī PĒC vēža! Organizācijai ir liela pieredze, kā veicināt savstarpējo atbalstu, kad tas nepieciešams.

Kā un kur var pieteikties valsts apmaksātajai psihociālajai rehabilitācijai?

Pieteikties valsts finansētas psihosociālās rehabilitācijas kursam var organizācijas “Dzīvības koks” mājaslapā www.dzivibaskoks.lv, sadaļā - “Spēka avots”. “Dzīvības koka” tālrunis – 67625339, e-pasts: dzivibaskoks@dzivibaskoks.lv. Piesakoties persona izvēlas sev pēc tēmas un norises laika atbilstošā nodarbību kursu, aizpilda mājaslapā esošo pieteikuma anketu un pievieno motivācijas vēstuli. Aizpildot pieteikuma anketu, slimnieks norāda informāciju par sevi un izvēlēto tuvinieku, ar kuru kopā saņems pakalpojumu. Savukārt motivācijas vēstule ir iespēja gan norādīt uz problēmām, kuras konkrētais slimnieks savā situācijā uzska da par aktuālām, gan izvirzīt mērķus, kurus slimnieks vēlētos kursa laikā sasniegt.

E.ZARINŠ, Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciālists

Veiksmes prognoze

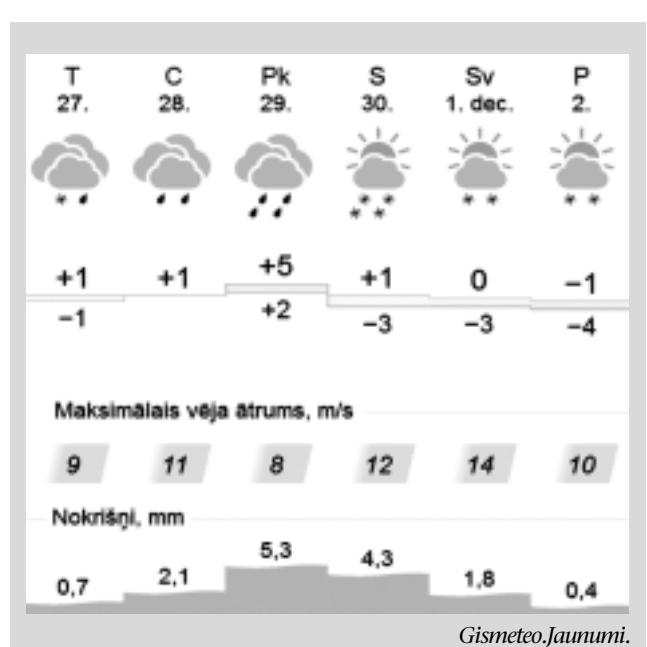
26.novembris. Šīn otrdienā iespējamas jaunas iepazišanās un jauni piedāvājumi darījumu sfērā. Uzreiz gan nevajadzētu piekrist un dot ‘jā’ vārdu. Nogaidiet vismaz līdz rītdienai – rīts gudrāks par vakaru. Šodien uzmanīgi ar asiem priekšmetiem: nažiem, daksām, cirvjiem, zāģiem, metāla griezējdiskiem utt. Mājās tos noslēpiet no bērnu acīm. Arī pieaugušie, esiet uzmanīgi, ja darba specifika liek strādāt ar šiem priekšmetiem. Neaizmirstiet par specapģērbu, brillēm, ķiverēm un cietiem darba drošības līdzekļiem un instrukcijām. Vai sarunājuši?

27.novembris. Šodien iespējami panākumi darba sfērā, ilgtermiņa projekta uzsākšana - kādam var paspīdēt gaismas starīņš tumsas valstībā vai kāda izdevība. Tā kā ir iestājusies jauna mēness fāze, tad stiprais dzimums var justies depresīvs vai tieši otrādi – agresīvs. Ja kādam (-ai) šodien ir jādodas komandējumā vai tālā ceļā, neuzaucieties! Nokļūsiet īstajā vietā un īstajā laikā bez lielām ķibēlēm. Nelieli sarežģījumi un kļūdas šodien ir iespējamas, jo nekļūdās tikai tas, kas neko nedara.

28.novembris. Pasīvajā ceturtienā samazināsim gan fizisko, gan garīgo aktivitāti līdz minimumam, īpaši čika laikā no plkst. 12.50 līdz 14.32. Tāpat pievēršam uzmanību dažādām zīmēm: ja pazūd kāda lieta vai salūzt, iespējams, to nevajag ne meklēt, ne labot. Ja tevi pamet kāds cilvēks (draudzene, mīlotais, sieva vai vīrs), neskrien tam pakaļ. Ja būs īstais, tad atgriezīsies. Ja nē, tad nav nekad tāds bijis. Uztver to kā likteņa zīmi. Un atceries, ka vienmēr viss notiek uz labu. Pat, ja tanī momentā liekas, ka pienācis pasaules gals.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Apsveikumi

Lai sirdij netrūkst mīlestības,
Lai darbā vienmēr veiksme,
Lai acīs atspīd vairāk prieka
Un nogurums lai paliek svesī.

Sirsniņi sveicam **Veltu Učelnieci** skaistajā dzīves jubilejā! Vēlām laimi, prieku, veselību turpmākajiem dzīves gadiem.

Māsa Anna, Pēteris

Mes vēlam veselību, vēlam spēku,
Ikkatrai rūpei viegli garām iet.

Ar gaišu dzīvesprieku lai Tu spētu
Ik tumšam brīdim tiltu pāri likt.

Katra diena ir svētki, kad mēs esam kopā. Tu piepildi mūsu dzīvi ar prieku. Sveicam **Veltu Učelnieci** skaistajā jubilejā!

Vīrs un bērni ar ģimenēm

Izsole

Balvu novada pašvaldības aģentūra "SAN-TEX" pārdod par brīvu cenu kustamo ipašumu EO-2621, valsts reģistrācijas numurs T340LC, traktora cena – EUR 1400 (viens tūkstotis četri simti eiro). Pieteikšanās uz tehnikas iegādi līdz 2019.gada 2.decembra plkst. 16.30.

Ja līdz 2019.gada 2.decembra plkst. 16.30 piesakās vairāki pircēji, izsole rīkojama Publiskas personas mantas atsavīnāšanas likuma noteiktajā kārtībā.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības aģentūras "SAN-TEX" mājaslapā: www.san-tex.lv, Balvu novada pašvaldības mājaslapā: www.balvi.lv vai Balvu novada pašvaldības aģentūrā "SAN-TEX", Bērztīls ielā 56, Balvos, Balvu novadā, katru darba dienu no plkst. 9.00 līdz 16.00. Interesenti var veikt izsolāmā objekta apskati.

Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai izsole var ieņeigt līdz 2019.gada 10.decembra plkst. 16.30 pašvaldības aģentūrā "SAN-TEX", Bērztīls ielā 56, Balvos, Balvu novadā, kā arī jāsamaksā reģistrācijas maksa EUR 5 (pieci eiro) un drošības nauda 10% apmērā no izsoles sākumcenas, t.i., EUR 140 (viens simts četrdesmit eiro).

Reģistrācijas maksa un drošības nauda jāieskaita Balvu novada pašvaldības aģentūras "SAN-TEX", reģ.Nr. 90001663120, bankas kontā AS "Citadele banka", LV12 PARX 0006 6847 6001 5.

Izsole notiks 2019.gada 11.decembri plkst. 13.30 p/a "SAN-TEX", Bērztīls ielā 56, Balvos, Balvu novadā, 2.stāva sēžu zālē.

Projekts

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Balvu novada Bērztīls pagasta sieviešu biedrība "Dzērvenīte" ir īstenojusi LEADER projektu nr. 19-07-AL19-A019.2207-000007 "Citara iegāde Balvu novada Bērztīls pagasta fokloras kopai "Saivenis".

Projekta mērķis - iegādāties citaru Balvu novada Bērztīls pagasta folkloras kopai "Saivenis", lai veicinātu nemateriālo kultūras vērtību iizzīšanu, saglabāšanu un tālāknodošanu nākamajām paaudzēm un ieinteresētu vietējos iedzīvotājus un tūristus par lokālās identitātes saglabāšanu. Projekta rezultātā tika iegādāts citars 5-dūres, citara soma, citara kājas.

Projekta attiecināmās izmaksas - EUR 745,00, no kurām publiskais/ELFLA finansējums - EUR 670,50. Projekta darbu veicējs - SIA "BaltHarmonia".

Dažādi

29.novembrī t/c "Planēta" telpās tirgos Igaunijā ražotu gultas veļu, segas, spilvenus.

Riepu montāža + balansēšana
Balvos. No EUR 16 par komplektu. Pieraksts, tālr. 20271205.

Bez maksas attira zemi no krūmiem, kokiem. Tālr. 26211223.

Mežizstrādes pakalpojumi. Tālr. 26211223.

Piedāvā padomu, kā var izsviest neizsviežamo viršu medu. Tālr. 22025259, svētdienās.

Sniedzam apaļkoka, zaru un celmu izvešanas pakalpojumu ar MTZ 952. Tālr. 29431059.

Pērk

Z.S "Strautiņi" iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlitēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

SIA RENEM
iepērk
jaunlopus, aitas,
liellopus.

Elektroniskie svari.
Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
Piedāvājam darbu lopu savācējam un lopu kāvējam.
Tālr. 29996309, 26447663,
29485520 vai uz e-pastu:
re-nem@inbox.lv
Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu.

Pērk izcirstus mežus.
Tālr. 28282021.

Pērk laukos māju ar zemi un mežu (vecsaimniecību).
Tālr. 25302291.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirsmas. Tālr. 29433000.

SIA "PRIEDES AG" par augstām cenām iepērk mežā pie ceļa visa veida apljokus.
Tālr. 26760065, 26993794.

Pērk mežu ar zemi un cirsmas. Tālr. 27876697.

Pērk apaugumus. Tālr. 26211223.

"Craftwood" PĒRK MEŽA
IPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 EUR/ha. Samaksa darijuma dienā. Tālr. 26360308.

SIA "SENDIJA" pērk lapi, skuju koku taru, malku, papīrmalku.
Skaidras, šķeldu, zarus šķeldošanai, visa veida atgriezumus šķeldošanai.
Tālr. 29495199.

Pārdod

Pārdod kviešus, rūdzus, auzas. Tālr. 28772537.

Pārdod dārzeņus. Tālr. 25261140.

Balti, brūni jaunputni. Tālr. 29424509.

Pārdod jaunus pamata blokus. Tālr. 29164132.

Pārdod skalditu malku, arī sausu. Tālr. 29166439.

Pārdod 3m malku ar piegādi. Minimālais apjoms 20m³. Tālr. 26760065.

Līdzjūtības

Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd. Tas paliek. Un mirdz.
(V.Egle)

Izsakām līdzjūtību **piederīgajiem**,
BERNADETU aizsaulē aizvadot.
Uršuļsku ģimene

Pielrūka spēka, lai uzvarētu,
Pārtrūka stīga, kas stipra bija...
Patiesa līdzjūtība, atvadu smagumu pārvarot, kaimiņam Nikolajam, bērniem, mazbērniem, tuvu, mielu cilvēku **BERNADETU PETROVU** mūžības ceļā pavadot.
18-dzīvokļu mājas kaimiņi Rugājos

Viss satumst, viss izgaist un gājens
ir galā,
Lai cik arī cilvēka dzīvības žēl,
Jo likteņa grāmatai vāki ir vajā,
Neviens nevar zināt, cik lappušu tai.
(J.Tabūne)

Lai izskan mūsu mierinājuma vārdi
Elvīm Loginam un Ugim
Šaicānam, kad negaidīti mūžības ceļā jāpavada **TĒTIS** un **KRUSTTEVS**.
VVĢ klassesbiedri un audzinātājas

Tajās lapās, ko mūžības vēji nu šķir,
Paliek cilvēka mūžišs...

(F.Bārda)

Izsakām dziļu līdzjūtību **Ilzei un tuviniekiem**, **BRĀLI** mūžības ceļā pavadot.
Vingrošanas meitenes un Iluta

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt,
Viņš paliek dzīļi, dzīļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
(S.Kaldupe)

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību un skumju brīdi esam kopā ar skolotāju **Elitu Loginu, VĪRU** mūžībā pavadot.
PII "Raibumīņu" grupas bērni, vecāki, skolotājas un auklīte

Aiz zemes malas nogurst gara
diena,
Būs vakars vēls un zvaigzni pilna
nakts,
Būs mūsu vidū viena tukša vieta,
Viens darba mūžs būs kapu smiltīm
segts.

Šajā sāpju un skumju brīdi esam
kopā ar **Lūciju** - dēlu un ar **Antras
gimeni** - brāli **AIGARU SUPI**
mūžības ceļā pavadot.
Vijas un Valentīnas ģimenes

Kopīgās bērnības takās
Mīlu atmīnu daudz.

Nebūs šais baltajos celos
Mums vairs satikties jauns.

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību **Inārai
Duļbīnskai un pārējiem
piederīgajiem**, brāli **AIGARU SUPI**
mūžības ceļā pavadot.

Lucija, Sanita, Lāsma, Tatjana,
Janīna, Tekla, Ingrīda, Andis, Paulīna

Jel neraudiet – mans sāpju ceļš ir
galā,
Es upei melnajai nu pāri jau.

Es dusēšu klusā, aizmigušo salā,
Kur ciešanu un sāpju vairāk nav.
(K.Skalbe)

Lielās bēdās esam kopā ar **Tevi, Ainiit, dēliņu Jāni un pārējiem tuviniekiem**, pāragri pavadot mīlu cilvēku **AIGARU SUPI** pēdējā ceļā.
Z/S "lesalnieki"

Lapa nobira dzīvības kokam,
Mūžības vēji nu klēpi to nes.
Tur, kur debesu mājokļos tālos
Salido cilvēku dvēseles.

Izsakām visdzīļāko līdzjūtību tuviniekiem, **AIGARU SUPI** kapu kalniņā pavadot.

Briežuciema pagasta pārvaldes kolektīvs

Paliek balta ziedu taka,
Rudens zelts zem kājām bērts,
Un no dzījas laimes akas
Pasmetls tik, cik atvēlēts...

Izsakām patiesu līdzjūtību **Inārai Duļbīnskai, BRĀLI** mūžības ceļā pavadot.
Darba kolēges

Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņas būs.

Izsakām līdzjūtību **Ainai Supei, dēliem un pārējiem tuviniekiem, AIGARU** mūžībā pavadot. Lai mūsu līdzjūtība ir Jums mierinājums. Briežuciema audējas, Biruta, Zita un Apšenieku ģimene

No atmiņām paliek tik starojums maigs

Tā kā liedagā saulrieta pēdas,
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.
Skumju un atvadu brīdi mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Arvidam** - tēvu, ikaram un Vairim - onkuli, Rodžeram un Naurim - tuvu cilvēku **AIGARU SUPI** Dieva valstībā pavadot.

Darbabiedri

Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepiestrīkst,
Miļas rokas ziedus noklās
Un tev vienmēr silti būs.

Mūsu dzīļa un patiesas līdzjūtība **Vladimiram Ivanovam un tuviniekiem, NATĀLIJU KOKOREVIČU** mūžībā pavadot.

Šupilovu un Jaroha ģimenes

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdī tuvs un dārgs...

(I.Lasmanis)

Neizsakāmi smago sēru nastu gribam dalīt ar **Tevi, Vilmār**, dēlu **AIIVI** pāragri zaudējot.

Bijušie klassesbiedri

Vissiņšiņākais paldies, kuri
pēdējā
gaitā izvadija Annu Griestiņu:
prāvestam M.Klušam,
J.Budevičam, firmai "Ritums",
Dzintra Sprudzānei, "Senda Dz" meitenēm, Egonam Salmanim, radiem, kaimiņiem.
Lai Jums Dievs palidz! Meita

Pateicības vārdi
Ikvienam ir iespēja īsti un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam